

Nlaš tednik

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

4. leto / številka 31

V Celovcu, dne 31. julija 1952

Cena 1 šiling

Koroški Babilon

Nemci se danes smejejo jezikovnim rezultatom lanskega ljudskega štetja na Koroškem. Resnejši med njimi pa majo jezo z glavami nad gorostasno budalnostjo, ki si jo je na račun ugleda Koroške in Avstrije privoščil koroški deželni upravni urad. Po štetju je sicer dunajski Osrednji statistični urad skušal nekako zakriti sramoto, ki jo govorijo jezikovne številke. Za rezultate odgovorni deželni urad je dunajski nameni hvaležno pritrdil, a duhovitost celovskega ÖVP-lista je končno izsilila objavo števil, ki bodo še pozne kulturne zgodovinarje Koroške silile v smeh ali pomilovanje.

Koliko jezikov govorimo na Koroškem glasom uradnega štetja: devet jezikov.

Katere jezike govorimo na Koroškem glasom štetja:

1. nemški (428.784 oseb),
2. nemško-slovenski (8.617 oseb),
3. nemško-vindišarski (10.944 oseb),
4. slovenski (7.707 oseb),
5. slovensko-nemški (5.888 oseb),
6. slovensko-vindišarski (117 oseb),
7. vindišarski (3.454 oseb),
8. vindišarsko nemški (5.330 oseb) in
9. vindišarsko-slovenski (38 oseb).

Kako se razdelijo številni jeziki na predele dežele: Nemške doline izpred Visokih tur pa preko špitala in št. Vida do Labud-ske doline ter nemška mesta si delijo število nemško govorečih. Zilja od Šmohorja, beljaška okolica, Rož in Obdravje, Celovška kotlina in razsežni podjurski predeli med Djekšami in Železno Kaplo ter Pliberkom pa so po podatkih štetja pravcati jezikovni direndaj, nekaka najmodernejša babilonska zmešnjava ali indijanski „tohu-vabohu“.

V tem spodnjem in južnem delu dežele lahko torej srečaš brkato-stasitega pangermana, ki se po jeziku prišteva k Nemcem najčistejšega kova. Koj za njim caplja drugi, ki že govori nemško, a mu jezik jecljaše v melodiji in členicah izdaja slovenskega očeta ali mater. Tretji se trudi, da bi skril to svoje melodiozno jecljanje in se poltiho oprošča: deutsch-windisch. Četrti je v očeh prvih treh tip Balkanca iz Črne gore, ker imenuje svoj občevalni jezik skromno slovenski. Peti bi se rad izognil preziru prvih treh, zato mežikajoč na Slovenca sramežljivo šepetaje Nemcem: slowenisch-deutsch. Šesti bi se hotel podobrikati hkrati Slovencu in Nemcu, pa pomodruje: slowenisch-windisch, češ: sicher ist sicher! Sedmi se ponaša po „wirchausih“ z dozdevnimi zaslugami svojih pradedov, smelo „verlonga“: „Še an oht!“ in se brati tam z osmim in se reži njegovim divjim grožnjam, ki veljajo „den verdommten schworzen Taifeln“. Po davnih prednikih, ki so svojočasno ob barju neke Spreve ustanovili svoj Barelin in veselo rajali pod lipami sedanjega velemesta Leipziga, se imenujeta „windisch“ in oni s črnim hudičem na jeziku pa „windisch-deutsch“. Preostali deveti, čigar govorico beleži štetje „windisch-slowenisch“, se je njima v zadnjem hipu izmaknil ob pomisleku, da se cela vzhodna Nemčija z Berlinom in Leipzigm vred danes pridno uči modernega vendskega jezika.

Nemška jezikoslovna znanost, ki so jo v deželi že pred mnogimi desetletji usužnjili političnim skominam, je s temi rezultati, ki — tako se uradno razlaga — uveljavljajo v polni meri osebno pojmovanje občevalnega jezika, vsekakor dosegla svoj vrhunec. Na svoj način zaključuje torej štetje poglavje narodno-jezikovne zgodovine dežele. Ni čuda, tudi začetek te zgodovine je enako kuriozen, recimo mikaven.

Pred stoletjem in več, ko sta se Slovenec in Nemec v deželi že pogostejše srečevala, so nadeli koroškimi jezikoslovcem nalogo, naj najdejo primerne nemške nazive raz-

Pomirjenje na Bližnjem vzhodu

Po vznemirljivih dneh in tednih v dveh važnih mestih Bližnjega vzhoda, v Teheranu in v Kairu, so se razmere umirile. Umirile in ustalile tako, da narod pri tem nima škode, le dve kraljevski družini sta bili pri tem malo neprijetno prizadeti, ko sta morali en dal „svojega“ bogastva in en del „svojih“ pravic spet oddati narodu.

V TEHERANU

Po razgovoru, ki ga je imel britanski poslanik v Perziji Middleton s perzijskim ministrskim predsednikom dr. Mohamedom Mosadekom, je britanski poslanik sporočil vsebino teh razgovorov v London. Od tam je verjetno že dobil odgovor, ker je bil zadnje dni spet v avdienci pri dr. Mosadeku.

Medtem so se sicer že nadaljevale demonstracije proti Veliki Britaniji in pa proti Združenim državam, katerim očitajo, da branijo koristi anglo-iranske petrolejske družbe. Vendar pa so se razmere zelo pomirile in bo s tem dana možnost za skorajšnja nova pogajanja zaradi ureditve petrolejskega vprašanja.

Na dvoru perzijskega šaha se pripravljajo najožji kraljevi sorodniki, da odpotujejo iz Perzije.

V KAIRU

Tudi v glavnem mestu Egipta so se razmere po odstopu kralja Faruka precej izboljšale. Novi ministrski predsednik Ali Maher paša skupaj z vrhovnim poveljnikom vojske ostro nastopa proti takozvani „dvorski kliki“, ki je največ kriva korupcije v Egiptu. Od tu pa izvira velik del revščine egiptovskega prebivalstva.

Kralj Faruk, ki je že preje spravil svoje silno premoženje na varno v inozemstvo — govorijo o približno petih milijardih šilingov — se je pripeljal na svoji dvorski ladji v Italijo. Tu se bo najbrž za nekaj časa nastanil. Dokler bo imel še kaj premoženja, ga bo verjetno vsaka država rada sprejela, ker je bivši kralj Faruk znan kot velik zapravljivec. Njegovo premoženje v Egiptu pa bodo verjetno vsaj deloma razdelili. Znano je, da je bil Faruk poleg drugega silnega bogastva tudi lastnik vsaj ene tretjine najboljših poljedelske zemlje ob Nilu.

Argentina žaluje

Že dalje časa so poročali časopisi o težki bolezni žene argentinskega predsednika Juana Perona. Evita Peron je verjetno bolehal na bolezen raka. Kljub zdravniški pomoči pa bolnica ni prebolela bolezni in je v 39. letu starosti v noči od sobote na nedeljo v predsedniški palači v Buenos Airesu umrla.

Ker so že dva dni preje poročali o resni zaskrbljenosti zdravnikov za njeno življenje, se je zbralo pred palačo večje število prebivalstva, ki je ob vesti o smrti priljubljene predsednikove žene narastlo na ogromne množice.

Glavni tajnik splošne argentinske delavske zveze je po radiu še takoj ponoči pozval vse delavstvo Argentine, naj v znak žalosti

za dva dni prekine z delom, za nadaljnjih trideset dni pa je proglašeno tridesetdnevno žalovanje. Nadalje je delavska zveza tudi sklenila, da naj dobi Evita Peron naziv „Mučenica dela“.

Predsednik Peron je odredil, da se bodo mogli tudi sedaj po smrti obračati pomoči potrebni s prošnjo na Evito Peron in bodo dobivali odgovor še nadalje v njenem imenu.

Kot žena argentinskega predsednika je prepotovala Evita Peron vso obširno deželo in je povsod ustanovljala organizacije za pomoč revnim. Znano je, da so delavci, revni in pomoči potrebni našli vsak čas pri njej zatočišče in pomoč. Zato so jo tudi vsi ti ljubili, medtem ko so se je bogataši bali in ji nasprotovali v njenem delu.

Dobro jih je označil ...

Šef ameriške obveščevalne službe na Daljnem vzhodu, brigadni general P. Nuckols, je v Tokiu na Japonskem podal časnikarjem izjavo o delu komunistov in je dejal:

„Vsi komunisti so popolnoma brez vsakih načel in brez časti. Vsi so mojstri laži in se tega središča, ako služi njihovemu namenu, zavestno in brez vesti poslužujejo... Vsi komunisti — in to velja tako za kitajske in korejske komuniste, kakor za vse ostale komuniste na svetu — prezirajo vsako naziranje o časti in poštenosti. Takih nepoštenih metod se poslužujejo komunisti povsod, v zasebnem in javnem življenju in pri mednarodnih pogajanjih. Zato pa se moramo vedno zavedati komunistične metode namernega zavijanja resnice, zavedati se moramo njih tehnike velike laži, njihovega preziranja vsakega prava in dostojanstva posameznika in skupnosti.“

Maršal Tito: „Popravimo napake“

Jugoslovanski ministrski predsednik maršal Tito je sprejel te dni skupino ameriških vzgojiteljev in pravnikov ter jim pri tem izjavil v glavnem naslednje:

Jugoslavija se bo branila proti vsakemu napadu iz Vzhoda, ako bo dobila za to potrebno orožje. — Jugoslovanski narodi hočejo prispevati k miru in varnosti sveta,

Vlada Jugoslavije je gotovo v preteklosti napravila razne napake in dela napake še danes, vendar pa jih poizkuša popraviti. Pri delu za socializacijo se razlikujejo nazori vlade popolnoma od onih vlade Sovjetske zveze. — V Jugoslaviji ni danes nikdo preganjan in tudi ni nobenih nasprotij z izjemo onih z rimsko-katoliško duhovščino, ki „ravna po navodilih Vatikana in podpira politiko italijanske vlade“.

Te dni je jugoslovanska vlada odgovorila vladam zapadnih sil na njih pogoje za podelitev denarne pomoči Jugoslaviji.

nim dotlej samo domače slovensko imenovanim predelom in krajem. Delo so leti izvirili z vso temeljitostjo. Tako bi danes isto in še več primerov brezmerne duhovitosti bi lahko našli iz početka koroškega jezikoslovja. Jezikovni tohu-vabohu zadnjega štetja je enako dostojen zaključek taiste jezikovne znanosti.

Če bi vsa ta komična zadeva okoli slovenskega jezika ne imela tudi svoje resne, zelo resne strani! Vsi trezno misleči krogi v deželi in državi čutijo pretresljivo realnost položaja. Z največjo pozornostjo sledijo in podpirajo stremljenja, ki imajo za cilj go-

BLAGO za obleke in predpasnike

od šil. **7.80** in 9.80

Poletna razprodaja v trgovski hiši

BRUNNER

CELOVEC - KLAGENFURT

od 15. — 30. avgusta

KRATKE VESTI

Za prevoz udeležencev na avstrijski katoliški shod na Dunaju v mesecu septembru je doslej najavljenih 65 posebnih vlakov.

Avstrijska zunanja trgovina je izkazala v mesecu juniju primanjkljaj v znesku 454 milijonov šilingov (za to vsoto je bilo blaga več uvoženega kakor pa izvoženega).

V primeri z lanskimi vlogami se je vsota hranilnih vlog v avstrijskih hranilnicah v prvem polletju letošnjega leta potrojila. V letošnjem polletju so vlagatelji vložili 334.2 milijonov šilingov.

Iz Ljubljane je z letalom priletel na letališče v Graz jugoslovanski pilot in zaprosil, da sme ostati v Avstriji kot politični begunec. Govorijo, da je pilot že preje legalno spravlil v Avstrijo svojo družino in da je bil tudi med piloti na letalskem mitingu v Celovcu.

Stavka jeklarskih delavcev, katerih število je v Združenih državah okrog 600.000 in ki je trajala 53 dni, je po prizadevanju predsednika Trumana končana. Delavci dobijo povišanje plače po 16 centov (4.50 šil) na uro od 1. marca dalje, cena jeklu pa bo zvišana za 5.64 dol. po toni.

V Indokini so napadli preoblečeni partizani francosko bolnico in so jo izropali. Med boji je bilo mrtvih 21 oseb, med temi 7 otrok in 2 ženski.

Po sklepu zunanjih ministrov Francije, Združenih držav, Vel. Britanije, Holandske in Luksemburške preneha 10. avgusta poslovanje mednarodnega porurskega premogovnega urada, ker prevzame te posle že urad zapadno-evropske montanske zveze po sporazumu o združitvi železarske in premogovne industrije gornjih dežel.

V japonskem glavnem mestu, v Tokiu, so podpisali zastopniki Japonske in Združenih držav pogodbo o zgraditvi ameriških vojaških oporišč na Japonskem.

Parlament poljske republike je sprejel predlog o novi poljski ustavi, katero je imenoval poljski predsednik Bjerut kot „temeljni kamen socializma“. Ustava je posnetek sovjetske ustave.

Število prebivalstva na svetu naraste vsak dan za 60.000 oseb. V zadnjih letih je narastlo število prebivalstva za 14%, proizvodnja hrane pa se je povečala samo za 9 odstotkov.

V Vzhodni Nemčiji so vpeljali za vso mladino nad 17. letom starosti šestmesečno delo „za ohranitev miru“.

Dne 5. avgusta bodo na Južni Koreji volitve državnega predsednika. Volivci bodo odločali med tremi kandidati, ki so: Dosedanji predsednik Syngman Rhee, podpredsednik južnokorejskega parlamenta Čo Bong Am in pa kandidat demokratičnih nacionalistov 82-letni Lee Suiyung.

Po poročilih iz Beograda je tudi letos nevarnost, da bo zaradi pomanjkanja dežja suša uničila v Jugoslaviji precejšen del pridelkov. Računajo, da bodo pridelali komaj 80% lanskega pridelka, četudi je bila letos posejana večja površina kakor lansko leto.

V srednji Turčiji so nastale vsled silnega deževja velike poplave, 41 vasi je pod vodo, 50 hiš je že porušenih in 35 oseb je utonilo.

„SLAVČKI“ SO PELI V PARIZU

Naš priljubljeni pevski zbor „Slavček“ pod vodstvom dr. Valentina Inzka je na svoji nadvse uspeli turneji po državah zapadne Evrope pel v ponedeljek, 28. julija in v torek, 29. julija, v pariški radijski postaji. Oddaja je bila o okviru oddaj pariškega radija za Slovenijo. V torek zvečer so odpele pesmi „Jaz mam pa dečvo zavbrno“, „Moja dekle mi je pošto poslava“ in „Rasti, rasti travca zelena“... Oddajo je bilo prav dobro slišati.

Politični teden

Po svetu . . .

Zbor ameriške demokratske stranke je izvolil svojega kandidata za predsedniške volitve. Ta je E. Stevenson, guverner zvezne države Illinois. Potek kongresa je v marsičem sličil onemu republikanske stranke, ki je postavila za kandidata Eisenhowerja. Kakor Taft takrat, tudi tukaj ni bil izvoljen oni kandidat, ki si je bil do pričetka kongresa zagotovil največ glasov. Este Kefauver je prišel na kongres z relativno večino. Izvoljen pa je bil Stevenson. Potek volitev sicer ni bil tako dramatičen kot pri republikancih, pač pa sličen. Ko po prvih dveh glasovanjih nobeden od kandidatov ni dosegel potrebnega števila glasov, je potem Harriman svojih 121 glasov dal Stevensonu. Zatem je še več drugih delegacij, ki so se bile odlašale s svojimi odločitvami, oddalo svoje glasove Stevensonu. Končno je še sam Kefauver pozval svoje volivce, naj glasujejo za Stevensona. Tega je potem kongres soglasno pozdravil kot izvoljenega.

Truman je s svojim vplivom odločil njegovo izvolitev.

Že pred časom — ko je Kefauver še močno napredoval — je vzbudila pozornost Trumanova izjava, da Kefauver pri vseh svojih prednostih nima kot osebnost tistih državnih zmoglosti, da bi bil primerna oseba za vodstvo USA zlasti na zunanje-političnem polju. Ker je večina demokratov obžalovala, da Truman noče več kandidirati, je toliko več pomenila njegova beseda v korist Stevensonu. Truman je v ozadju vodil razgovore z voditelji posameznih delegacij in pripravil razpoloženje, ki je odločilo v Stevensonovo korist.

Program demokratske stranke in Stevensonovo zagotovilo: nadaljevanje politike „Trumanove dobe“ tako notranje kot zunanje-politično. V notranji politiki pomeni to nadaljevanje Rooseveltove smeri socialne izravnave, v zunanji politiki pa povezavo vsega svobodnega sveta v trdno gospodarsko-politično-obrambno skupnost.

Republikanski in demokratski program se sicer v bistvu ne razlikujeta mnogo. Nekaj razlik, ki bi zanimala Evrope: demokrati se zavzemajo za čim večjo pomoč ameriškim zaveznikom in prijateljem, predvsem Zpadni Evropi. Republikanci kot stranka velekapitala menijo, da bi na Daljnem vzhodu bilo mogoče več doseči za ameriško gospodarstvo. Evropa naj bi bila šele na drugem ali tretjem mestu. Demokrati se zavzemajo za nadaljevanje in neomejeno doseljevanje Evropecev v Združene države, medtem ko so republikanci že do sedaj nastopali tako v zbornici kot v senatu proti pomoči evropskim pol. beguncem. Sedanji zastoj v doseljevanju v USA bo vsekakor v zvezi s predsedniškimi volitvami, ker to vprašanje zavisi povsem od tega, katera stranka bo zmagala.

Dalekosežni dogodki v arabskem svetu: egiptovski kralj se je pod pritiskom generalitete odpovedal prestolu

Vojaštvo je v Egiptu izvedlo državni udar. Potek vsega je bil kratak:

General Naguib je s svojimi motoriziranimi in oklopnimi oddelki zasedel vsa javna poslopja, obkrožil kraljevo palačo in zahteval, da kralj imenuje za ministrskega predsednika Ali Maher paša. Kralj je to storil. Ali Maher paša je pristal na pogoje, da sprejme v vladu nekaj vojaških oseb, katere bo predlagal general Naguib. Dva dni za tem je Naguib pozval kralja, naj odstopi. Kralj Faruk je odstopil, se s svojo soprogo in sedem mesecev stariim prestolonaslednikom vkrcal na svojo jahto in se odpeljal v Ameriko.

Egipt ostane še nadalje kraljevina, po sedmih letih se sme prestolonaslednik vrniti v domovino, do njegove polnoletnosti ga bo zastopal regentski svet.

Ozadje in vzroki:

Po težkih političnih izgredih v Kairu in sueškem kanalskem območju meseca januarja letos v Egiptu ni bilo več pravega ravnovesja. Nacionalizem egiptovskih množic ni bil usmerjen samo proti Angležem, temveč tudi proti kraljevi hiši, katero so dolžili nacionalne nezavednosti in korupcije. Egiptovski nacionalisti dolže n. pr. kraljevo okoliščino, da je sabotirala „sveto vojno“ proti Izraelu in Židom celo prodajala orožje. Nadalje je bila nezmožna vzpostaviti egiptovsko nadoblast ob Sueškem prekopu.

Kralj Faruk je zadnje mesece iskal pomoči proti skrajnim politikom (Vafd-stranki) pri zmernejših politikih, ki pa v narodu niso imeli dovolj zaslonbe niti niso osebno bili dorasli težkim borbam. Vrstile so se vlade za vlado, notranji položaj je bil vedno težji. Tudi previdnim posredovalnim poiskom ameriške diplomacije ni uspelo preprečiti sedanjih dogodkov. Krivdo na tem razvoju pa ni mogoče metati zgolj na bivšega kralja. Ob strani stojita in močno ali nemočno gledata na ves razvoj dva činitelja: 1. kolonialna politika evropskih velesil: Velika Britanija kljub popuščanju v zadnjem desetletju ni mogla preprečiti revolucionarnega gibanja v arabskem svetu. Isto velja za Francijo. Sedanji dogodki so le nezaheljen, toda neizogiben otrok, spočet pred pol stoletjem. 2. Arabski nacionalizem, ki si preko ulice, umorov in državnih udarov išče do sape.

Mnogo je domnev, da more od vsega tega le tretji — Sovjetska zveza, oz. komunizem-imeti dobiček. To bo držalo le v toliko, v kolikor ti dogodki zapadni svet zavirajo in zaposlujejo. Povsem verjetno pa je, da bo kaka nacionalistična diktatura v Egiptu trši oreh za komuniste kot so pa bile Farukove vlade.

In kako bo v Perziji? Se bo šah obdržal?

Nehote je treba primerjati dogodke v obeh državah. Tudi perzijski kralj (šah) je poveril sestavo vlade zmernemu politiku, ki naj bi poravnal spor z Angleži glede petroleja, tako da bi Perzija spet imela kaj od svojega petroleja. Ghavam es Sultaneh je poskusil z energično roko. Nastopil je s policijo in vojaštvom proti nacionalistom odstavljenega Mossadeka. Ni uspel. Poulični izgredi so mejili že na državljansko vojno in šah se je ustrašil in dal oblast v roke Mossadeku. Ghavam je pobegnil v Irak. Zunanje-politično je podoba ista kot v Egiptu: prevladal je fanatični nacionalizem ulice, šah je politični ujetnik Mossadeka. Slednji je spet na oblasti. To je pa tudi vse. Petrolej in z njim denar za državne blagajne teče zdaj še manj kot prej. Kot gre po ljudskem pregovoru „ljubezen skozi želodec“, tako utegne tudi ljubezen do Mossadeka splahnuti, če mu ne bo uspelo, da bo petrolej spet tekel skozi cevi. Tudi v tem slučaju se komunisti širom sveta vesele, toda petroleja ne kupijo. Mogoče pa se je tudi Mossadek iz zadnjih dogod-

kov kaj naučil: kmalu po prevzemu oblasti se je sestal z angleškim predstavnikom in se z njim dve uri pogovarjal . . .

. . . in pri nas v Avstriji

Po avstrijski ustavi mora zakone, ki jih sprejme poslanska zbornica, potrditi oziroma sprejeti tudi še druga zbornica, tako zvezni svet, ki ga sestavljajo odposlanci dežel. Naloga te zbornice naj bi bila, predvsem skrbno paziti na to, da ne bi bila oškodovana pri raznih zakonih samostojnosti posameznih dežel. — Že zadnjič smo poročali, s kako pridnostjo je delala zadnje dni pred počitnicami poslanska zbornica, ko je v nekaj dneh sprejela veliko število raznih zakonov oziroma zakonov o spremembi zakonov.

Vendar vsa ta pridnost ni bila še nič proti naravnost čudoviti hitrosti, ki jo je pokazal pri sprejemanju zakonov zvezni svet. Saj je „sprejel“ v enem dnevu kar 32 zakonov in je dosegel s tem gotovo v času olimpijskih iger svetovno prvenstvo pri sprejemanju zakonov. — Iz tega bi mogli sklepati, da je sprejemanje zakonov v zveznem svetu samo neka formalnost, zakoni sami pa so sprejeti tako že preje v klubskih prostorih obeh vladnih strank. — Po opravljenem „delu“ je tudi zvezni svet odšel na počitnice.

Sedaj mora vse te zakone odobriti še zavezniški svet. Tam proti zakonom ugovarja navadno sovjetski visoki komisar. Za zakon o amnestiji bivših nacistov pa mislijo, da ne bi bil po volji ameriškega visokemu komisarju. Amerikanci namreč pravijo, da bi prevelika amnestija bivših nacistov mogla imeti za posledico, da bi se pojavila v Avstriji spet nacistična miselnost. (Če bi bil ameriški visoki komisar v britanski zasedbeni coni, to je na Koroškem, bi mogel ugotoviti, da je taka miselnost bila tu v postopanju napram koroškim Slovincem doma že pred uradnim prihodom nacistov na vladno in je taka nacistična miselnost doma tu tudi danes, ko nacisti uradno niso na vladi. Kako si moremo drugače razlagati podatke ljudskega štetja itd.?)

Zadnje dni meseca julija je odpotoval avstrijski zunanji minister dr. Karl Gruber v Brazilijo. Na svojem potovanju hoče zunanji minister doseči pogoje za izboljšanje in povečanje medsebojnega trgovskega prometa med obema državama. Glavni namen

potovanja pa je gotovo v tem, da bi pridobila Avstrija Brazilijo za podporo in pomoč na jesenskem zasedanju Organizacije združenih narodov, ko naj bi prišlo avstrijsko vprašanje na dnevni red. — Priprava za to razpravo je gotovo tudi spomenica, ki jo je te dni izročila po svojih zastopnikih v inozemstvu avstrijska vlada vsem onim vladam, pri katerih ima svoje zastopnike. V tej spomenici omenja vlada potek borbe avstrijskega ljudstva za samostojnost Avstrije in nujnost avstrijske državne pogodbe, da bi tako bilo čimprej konec zasedbe Avstrije. Tudi pri tem moramo omeniti, da je zelo zanimivo, ko omenja vlada v spomenici, da temelji ustava avstrijske ustave na določilih senžermenske mirovne pogodbe. V teh določilih, ki so nato res prešle v avstrijsko ustavo in so še danes veljavne, so tudi označene pravice narodnih manjšin. Teh določil pa ni za Slovence na Koroškem upoštevala ne Avstrija pred letom 1938, kakor jih tudi ne upošteva Avstrija po letu 1945. Istočasno pa zahteva avstrijska vlada, naj bi se velesile držale teh določil.

Najstarejša znamka v Celovcu

Na letošnjem Koroškem sejmu v Celovcu bo pošto ravnateljstvo priredilo tudi razstavo poštinih znamk. Med temi je tudi najstarejša pisemska znamka, ki so jo odkrili pred kratkim v Mallnitz-i. Razstava znamk je pod častnim predstvom predsednika celovškega poštne ravnateljstva dr. Riepl-a.

Sv. oče - narodom Rusije

Vatikanski radio je objavil vsebino poslanice, ki jo je naslovil sv. oče papež Pij XII. ruskega narodu, ki ga poziva, naj moli z njim k Mariji za osvobodjenje izpod komunistične vladavine.

V poslanici izjavlja papež, da tudi v minuli vojni kljub nemškemu in italijanskemu pritisku nikdar ni odobral vojne proti Rusiji. Le takrat je povzdignil svoj glas, kadar se je šlo za obrambo vere, resnice, pravičnosti in krščanske omike.

Kdor ljubi resnico, bo moral priznati, da se je papež z enako ljubeznijo zavzemal vedno za vse narode, tudi za one, katerih vladavine so se izrekle za sovražnike papeža. In tudi za one, v katerih državah hočejo sovražniki božji izbrisati iz duše državljane vse, kar je krščanskega in kar je božjega.

Nadalje pravi sv. oče, da je prepričan o velikem številu onih med ruskim narodom, ki so ohranili krščansko vero in niso postali sovražniki krščanske vere ter ne podpirajo sovražnikov krščanske vere.

„Times“ o Jugoslaviji

Londonski dnevnik „Times“ piše o jugoslovanski politiki:

„Najnovejši razvoj v odnosjih med Jugoslavijo in nekomunističnimi državami srednje in vzhodne Evrope potrjuje, da je v teku izprememba na boljše. V zadnjih dvanajstih mesecih so postala čustva med Beogradom in Atenami pristrčnejša in medsebojni obiski grških parlamentarcev in jugoslovanskih predstavnikov doprinašajo k ozračju dobre volje, ki je že privedlo do manjših, toda praktičnih sporazumov o različnih zadevah. Odnosaji med Turčijo in Jugoslavijo pa so bili nadalje neposredno navdahnjeni k izboljšanju z izjavo, ki jo je dal v zadnjem času jugoslovanski veleposlanik v Carigradu.

Jugoslavlani so dali več kot enkrat uradno na znanje, da njihov oživilni interes za sosednje prijateljske države ne pomeni, da so pripravljeni skleniti kake regionalne obrambne ali drugačne pakte. Misleč izrecno na obrambni sporazum med Turčijo in Grčijo je izjavil maršal Tito letos v maju: „Kar se tiče ohranitve miru in varnosti, imamo iste interese, toda paktu se ne moremo pridružiti, ker smo v posebnem položaju.“ To je čista resnica. Posebni položaj Jugoslavije bi se brez dvoma izpremenil, če bi se ta vlada, ki je v nasprotju s Kremljem, tesno pridružila obrambnim — in nujno tudi političnim — paktom zahodnega sveta. Daleč je mogoče priti tudi brez podpisovanja pogodb in sklepanja paktov in večji smisel vzajemnosti in skupnosti interesov, ki označuje nove odnose Jugoslavije do sosedov, je treba razumeti kot doprinos k stabilnosti balkanskega področja v celoti.

„Times“ poudarja nato nujnost zblizanja med Italijo in Jugoslavijo ter poravnave glede tržaškega vprašanja, „poravnave, ki bo ogromne koristi za obsežno vrsto potreb in interesov obeh strani“.

Slovinci med zlatokopi

Sredi maja 1952

Če si že naši kranjski Janezi upajo pisati v „Naš tednik“, kako živijo tu v Kanadi, zakaj bi pa tega ne storili še mi, štajerski Frančeki. — Ker sem tudi jaz tak štajerski Franček in rudar v Kanadi, kakor večina nas Spodnještajercev, bi prosil, da tudi naše pismo objavite v „Našem tedniku“.

Že je minilo 7 mesecev, odkar smo se znašli na tem ogromnem ozemlju naše zemeljske oble, v Kanadi. Ker smo že nekako od rojstva rudarji, saj smo doma iz kraja, kjer je na Spodnjem Štajerskem največji rudnik, smo se odločili za ta poklic tudi tu. Dodeljeni smo bili v mesto Timmins, ki se preživlja samo z rudarstvom in ima okrog 35.000 prebivalcev.

Prebivalci so večinoma katoličani in zelo verni, tako da bi se lahko mi pred njimi skrili. Okoli mesta so samo rudniki in to rudniki zlata. To je drugi največji rudnik zlata na svetu. Kakih trideset rudnikov zlata tu v okolici je že izčrpanih in niso več v obratu.

Hiše v mestu so večinoma lesene, vse je iz lesa ali lepenke: stene, opeka, zid, zato smo mi temu mestu dali ime: papirnato mesto.

Da pa ne bom govoril samo o mestu, bom opisal še pravi rudnik. Saj vem, da vas zanima, kako kopljemo zlato. Beseda rudnik že sama pove, kaj je to, vendar pa to ni kak rudnik, kakršnih smo navajeni doma. Rudnik je pač pod zemljo, ker zlato ne leži na površini. Notranjost rudnika pa nič kaj prida ni urejena in zato tudi skoraj ne mine dan, da ne bi bilo kake večje ali manjše nesreče. Vsak mesec nam paznik posebej pove, koliko nesreč je bilo v preteklem mesecu in naj se zato pazimo. Vendar pa bi bilo bolj prav, ko bi malo več poskrbeli za varnostne naprave.

Ko se pripeljemo 20 minut pred sedmo uro jutraj do rudnika, pridemo najprej v

pisarno, kjer je postavljena posebna ura. Pritisniti moraš na vzvod in ura pokaže natančno datum in uro do minute natančno, kdaj si prišel na delo. Nato pridemo do oblačilnice ali pa slačilnice, kakor hočete. Tu se moramo popolnoma sleči in dati vso obleko v omaro, še preje pa jo pregledajo. Ko smo tako samo v Adamovem oblačilu, to se pravi popolnoma nagi, pridemo v drug oddelek, kjer se oblečemo v delovno obleko, v kateri gremo v jamo. Še preje pa dobimo v tretjem oddelku svetilko in tam čakamo na dvigalo (ali tu pravimo keč), ki nas popelje v globino do 3.000 metrov. Po kratkem potu po neštetihi luknjah in predorih pridemo do svojega dela, namreč tja, kjer se blišči zlato, da včasih človeka kar omami in si misli: to grudo bi vzel s seboj, pa bi bilo vsega trpljenja konec. Pa to misel je treba takoj zavreči, ker je to popolnoma nemogoče. Tudi je tak poskus vse prenevarjen, saj je za vsako tako malenkost določen strog zapor do treh let. Razen tega pa moramo priznati, da zaslužek ni slab, nasprotno, še kar dober je.

Ko smo delo za en dan končali, se zopet ponovi ista pot kakor sem jo opisal prej za vstop v rudnik. Samo, da gre sedaj v obratni smeri in da smo sedaj veseli, ko gremo domov. Zato si med potom tudi kakšno slovensko pesem zapojemo, kakor na pr.: „Mi smo pa od tam doma, kjer se sonce ne sme hlja, kjer ni tratič nobene, kjer ni šumice zelene. Tam pri nas je črni dim, črna fabrika pod njim. Oče naš je pod zemljo, tam mu duša in telo.“

Pa naj za danes končam. Če pa koga še kaj posebej zanima, smo pa mi štajerski Frančeki, ki imamo z zlatom opraviti, za vse na razpolago.

Vas vse prav lepo pozdravljamo iz temnih globin zlatih rudnikov.

Vili, Tone, Matija in Francej.

SLOVENSKA PESEM...

Heerlen, dne 21. 7. 1952

Oktet „Slavček“ se je napotil na turnejo. V petek, dne 18. julija, smo nastopili svojo rajsko iz Celovca. Preko Salzburga smo dospeli v Nemčijo. Na svoji tisočkilometrski poti smo prevozili tudi del proge, po kateri smo se pred sedmimi leti vračali iz izseljeniških taborišč v domovino. Pred sedmimi leti smo videli povsod same ruševine in razdejana bomb. Tokrat pa smo videli, da so pridne roke že marsikaj popravile in da se je v Nemčiji življenje normaliziralo kljub zasedbi. Mogoče je k temu gospodarskemu napredku mnogo pripomogel politični spor med Zapadom in Vzhodom. Ravno na račun tega spora je dobivala Zapadna Nemčija toliko gospodarske pomoči od strani Amerike in velike olajšave od strani vsega Zapada.

Tokrat pa nas je vodila pot drugam in sicer v slovensko kolonijo v severni Westfalski. Mesto Gladbeck je bilo prvi cilj. Nekam negotovo smo se počutili, ker smo šli v nam neznane kraje in med do tedaj nepoznane ljudi. Vedeli pa smo eno: k Slovincem gremo.

Ko smo po 24-urni vožnji prispeli do cilja, so stali na kolodvoru trije možakarji, o katerih človek niti za trenutek ne bi dvomil, da so Slovenci. Prirčno smo se pozdravili in si segli v roke. Prvi koraki po snažnem mestu Gladbecku, katero šteje kakih 70.000 prebivalcev in je torej nekoliko večje od Celovca, so nam že odkrili, da so bile vojne poškodbe hude in da so bile v zadnjih letih pridne roke na delu.

Od kolodvora smo pohiteli v dvorano, kjer naj bi bil zvečer prvi nastop našega okteta. Velika Kolpingova dvorana je bila prostorna. Dvorana, ki je nastala na zamisli duhovnika Kolpinga, ki je pred sto leti zajel globoko potrebo mladih vajencev, ki so prisiljeni, da gredo od doma in v tem položaju najbolj potrebujejo nadomestila za dom. Ta Kolpingova ideja je gradila nešteto domov za vajence in v teh domovih je našlo tudi mnogo slovenskih fantov zavetišča, ko so bili na potovanjih ali pa so našli dela in niso mogli dobiti stanovanja. Tudi v Celovcu imamo tak Kolpingov dom in mogoče preveč radi pozabimo, da je dal pobudo za celovski dom naš Andrej Einspieler in je tudi pri gradnji doma mnogo pomagal. Do leta 1938 je stal pri vходу tudi Einspielerjev kip.

Dvorana v Kolpingovem domu v Gladbecku je velika. Zelo smo dvomili, da bi bilo mogoče tako dvorano napolniti tam v severni Nemčiji in to ob gostovanju tam nepoznanega okteta.

Komaj so videli dvorano, so bili Slavčki že na odru, da preizkusijo akustiko dvorane. Tu se je izkazalo, da je treba oder za preti in v dvorani improvizirati majhen oderček za pevce. V par trenutkih so spretne fantovske roke pripravile vse potrebno

in odšli smo v slovenske družine h kosilu. Popoldne smo se od vožnje nekoliko odpočili. Ob sedmih zvečer pa je bil koncert.

Dvorana je bila polna. Slovenci iz vse bližnje in daljne okolice so prihiteli, da slišijo slovensko petje. Bila je to po drugi svetovni vojni prva slovenska kulturna prireditve. Nemško pevsko društvo „Liederkranz“ je bilo močno zastopano, ves cerkveni zbor je bil v dvorani. Sam direktor konzervatorija se je udeležil koncerta.

Ko so Slavčki prikorakali v dvorano in to prvič v svoji novi opremi: zelene hlače, bele srajce in rjave kravate, je po dvorani kar zgrmelo.

„Od Urala do Triglava“ je bila prva pozdravna pesem. Nato je g. Joža Dobravec, kot zadnji predsednik slovenskega pevskega društva, pozdravil pevce, rojake in nemške goste. Za njim je spregovoril g. župnik Tensundern, ki že 40 let hodi v slovenske kolonije, opravlja tam dušno pastirstvo in bodri Slovence v njihovem delu in stremljenju. Tu smo videli in slišali, kako se je g. Tensundern priučil slovenskemu jeziku in je tudi danes še poln slovenskega duha.

„Slovenci, ostanite zvesti svoji preteklosti, tako vam bo zagotovljena tudi bodočnost.“ Pozval je svoje slovenske znanke, rudarje in vse ostale, da se zopet oklenejo svojih družtev in si tako ustvarijo sami s svojim kulturnim delom zabavo in razvedrilo, ker pač človek ne živi le od dela, marveč potrebuje tudi duševne in duhovne hrane. Pojasnil je tudi Nemcem, ki so bili navzoči, kako je nekdanje cvetelo v teh krajih slovensko kulturno udejstvovanje in tako naj bi bilo tudi v bodoče.

Nato so pevci izvajali prvi del svojega koncerta. Bile so pretežno slovenske umetne pesmi, ki so izredno ugajale in vsako pesem je obištevno nagradilo z živahnim ploskanjem.

Po odmoru je pokazal dr. Joško Tischler barvaste pokrajinske slike iz Koroške in tudi Slovenije. Videli so slovenski rojaki po letih zopet naše slovenske gore in cerkve, jezera in polja in svoje rojake ob praznikih, slovenska dekleta, ko nesejo na veliko soboto k „žegnu“. Okno z nageljni, dom Miklove Zale in še druge.

Ta košček slovenske domovine so gledalci z navdušenjem sprejeli. V dodatni besedi je dr. Tischler pozval rojake, ki živijo daleč od domovine, da te svoje domovine ne pozabijo, da ostanejo zvesti slovenski besedi in slovenski melodiji ter je nadaljeval: „Tam, kjer je petje doma, tam so doma tudi dobri ljudje. Svet ima prostora za male narode, in za velike narode. Če bo te med seboj vezala beseda, če jih bo povezovala melodija pesmi in jezika, bodo iskali in našli sožitje v delu in vsem življenju in ne šele v miru pokopališča.“

Tudi na nemške poslušalce je govornik

ŠT. JAKOB V LUČI NOVIH MAŠ

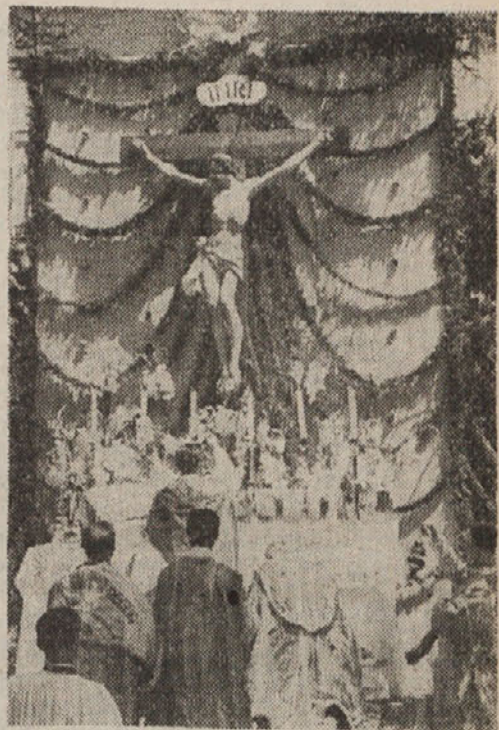
Sentjakobčani, pa tudi vsi Rožani in Podjunčani, so še pod vtisom izredno lepe slovesnosti, nove maše č. g. Franca Krištofa, o kateri smo poročali v prejšnji številki. Nekdo nam je celo očital, da smo napravili kar pravo papeško slavnost. Pa naj ve, da mora tudi papež biti najprej novomašnik, potem šele škof ali papež.

Od l. 1800, torej v zadnjih 150 letih, je imel Št. Jakob 24 novih maš. Najbolj pridna vas je bila Št. Peter, ki je dal 7 novomašnikov, zato je tudi zaslužil to čast, da sta bili zadnji dve novi maši tam, četudi sta novomašnika iz drugih vasi.

Za njim gre vas Svatne s 5 novomašniki. Tretja je Velika vas s tremi, nato Hodnina z dvema. Po enega novomašnika so prispevale vasi: Št. Jakob, Leče, Gorinčiče, Reka, Št. Janž, Sreje in Področica.

Zadnjo novo mašo (izmed domačinov) je imel č. g. Matevž Nagele pred 19 leti. Prepričani smo, da v bodoče ne bo tako dolgih presledkov, ker je novomašnikov brat bogoslovec, dijakov imamo pa več.

Potreba po duhovnikih je na Koroškem vedno večja; zato pozivamo vse župnije, da tekmujejo s Št. Jakobom in nas kmalu povabijo na novo mašo.

Novomašni oltar v Št. Jakobu

naslovil besede v tem smislu.

Nato je prinesel g. Babnik Nande pozdrave Slovencev iz Holandije in jih pozval, da se zopet oklenejo svojih družtev. Posebej jih je povabil, da se 15. avgusta polnoštevilno udeležijo proslave štiridesetletnice g. Tensunderna v Kevelarju. Ta dan se bodo tam zbrali Slovenci iz vseh zapadnih držav, da proslavijo svojega zaslužnega duhovnika.

Sledil je drugi del koncerta: koroške narodne pesmi.

Tudi ta del so poslušalci z velikim navdušenjem sprejeli, čeprav jim je jezikovno bil težje dostopen. Ob sklepu pa je vsa dvorana na poziv župnika Tensunderna zapela „Hej Slovenci, naša reč slovenska živo klije“.

Ta večer je bil tako za poslušalce kakor tudi za člane okteta neka posebnost, katero človek doživi le redkokdaj. Bila je to moč slovenske melodije, ki je zajela slehernega Slovence, poslušalce kakor tudi pevce. Hvaležnost poslušalcev in priznanje, katerega so bili „Slavčki“ deležni tudi od strani nemške publike, je bilo plačilo za vse napore, ki so pač z vsakim večjim potovanjem zvezani.

Za nas pa ostane gostoljubje slovenske kolonije v nepozabnem spominu.

Drugo jutro smo se odpeljali proti jugozapadu, v drugo slovensko kolonijo, v Meersbeck. Po triurni vožnji smo dosegli cilj, kjer so nas pričakovali Slovenci. Bila je nedelja, zato je bila prva pot k službi božji v novopozidano cerkev. Potem je sle-

dilo kosilo, katero so nam pripravile sestre elizabetinke. Naši fantje so sestram zapeli par slovenskih pesmi. G. Zapotnik, Štefan Pire in Linčič so bili pripravili vse potrebno za koncert, ki je bil ob dveh popoldne. Dobra udeležba, navdušenje ob slovenski pesmi, katere ljudje že dvajset let niso več slišali, odkar je zaspalo na povelje njihovo pevsko društvo, je bilo tako, da so si celo možje brisali solze in iz hvaležnosti stiskali pevcem roke. Gostoljubnost, kakoršne smo bili deležni v Meersbecku, pa si človek more komaj predstavljati. Vse, kar so imeli, je bilo na razpolago. Do solz je ganilo tudi mene, ko se je pripeljal Štefan za nami, da bi mu pevci še v zadnjem trenutku pred odhodom vlaka zapeli slovensko pesem. In res je zadonela v vagonu pesem „Triglav, moj dom“ in „Na planine“. Solze so se vpile nam in njemu, poljubil je pevce in skočil iz že vozečega vlaka.

Mi pa smo se odpeljali proti holandski meji.

Naše prireditve

VABILO

V nedeljo, dne 3. avgusta, ob 1/3. uri popoldne priredijo študenti na Radišah imenitno igr „Dr. Faust“. Ob tej priliki nastopi tudi radiški pevski zbor.

Ne zamudite te prilike! Vsi iskreno vabljeni!

Karel Mauser:

Jamnik

(17. nadaljevanje)

Ko je prišel do bajte, je še kar snežilo. Zakuril je in si skuhal lipovca.

Kar v kuhinji je obsedel. Lojza še ni bilo. Vzel je cepin in se odpravil.

Kar naprej je naletavalo. No, Tomažinovega danes skoraj gotovo ne bo. V takem že ne.

Poskusil je sam. Koj pri prvem hlotu se je pošteno ugreel. Takole delo! Lojz pa doma. Zlodej zlodjevil! Zdaj naj ga Barbara pogleda.

Skoraj do desetih se je mučil sam. Klel in počival pa spet garal kakor živina.

Potlej je nenadoma pod drčo zrasel Lojz. Peter ga je koj videl pa kakor da ga nima k mari. Počasi je prišvedral na vrh. Nobene ni rekel, zasadil je cepin v hlot in začela sta delati kakor nekdanje dni. Peter je začel s svojim enakomernim ho-ruk in tako je šlo do večera. Nihče ni spregovoril, nihče dregnul v tisto, kar je bilo.

S temo sta zadela cepin na ramo in odšla proti koči. Lojz spredaj, Peter za njim.

Kuhla je Peter. Zgance. Lojz jih ni vzel. Ocvrl si je jajca.

„Kakor je komu prav,“ je krehnil Peter. „Si jih bom pa zjutraj pogrel.“

Slekel se je in je legel. Ni čakal na Lojza, ki se je še kar naprej motovilil po kuhinji. Ga je le grizlo, ko je videl, da bi nemara Peter tudi sam zmogel še tiste preostale hlode.

Peter še ni spal, ko se je tudi Lojz spustil na svoj prag.

„Lepa reč,“ je nenadoma siknil.

Peter se je oprl na komolce.

„Lepše ne more biti. Si mislil nemara, da me boš sre-

čal, ko se bom vračal. Pa si se zmotil. Če bi se moral pretrgati, spravi bi hlode ob pot. Tudi brez tebe,“

Lojz je utihnil.

Petra pa je prišla ihta.

„Saj zavoljo mene si lahko pri Barbari vsak dan. Ti ne bom v napoto. Povem pa, da se bom umaknil šele potlej, ko bom slišal Barbarino besedo. Prej ne. Nisem tiša kakor ti. Saj pri Rezi tudi nisi prej spustil, dokler je nisi skupil.“

Potlej se je zleknil nazaj na pograd.

Lojze je zaklel. Rekel pa ni besede.

Tako sta zaspala.

Sneg se je unesel. Vzdignil pa se je veter in tulil okrog bajte kakor stekel volk. Peter se je trikrat prebudil, za hip prislusnil vetru pa spet koj zasnul.

Jutro je bilo obrisano in mrzlo. Čobodra je zledenela.

Pojedla sta in odrinila. Petru je bilo žal, da je Lojz prišel za njim. Naj bi ostal doma. Res, trpel bi kot živina, pa bi vsaj v miru delal. Tako pa ta pristujeni obraz. Ves dan v molku, brez besede. Če si sam in molčiš, je vse kaj drugega, kakor če sta dva in oba molčita.

Ko je pričel Peter s svojim enakomernim ho-ruk, je Lojz skoraj zatulil:

„Molči!“

„Če ti ni kaj prav, se domov poberi. Saj te nisem klical.“

Peter je skušal ostati miren. Obmolčal je pa vseeno.

Vse po njem je vrelo in najraje bi Lojza vrgel pod breg.

Tako je šlo do noči. Nobene besede, še s pogledom sta se izmikala drug drugemu.

Kuhala sta spet vsak zase. Zdaj je bilo Petru prav.

Ko sta legla, sta se borila v mislih. Lojz je sekal proti Petru, Peter je trmasto vračal.

Misel na Barbaro je bila v obeh živa kakor še nikoli.

Zdaj sta torej prišla do tistega, česar se je vsaj Peter bal.

Do sovraštva. Vse do sedaj sta lahko mirno živela drug ob drugem, zdaj kakor da si nista več brata, temveč tujca. Vse zavoljo Barbare, ki je pravzaprav nedolžna pri tem. Morda komaj slutiti, da sta si prišla nekaj navskriž.

Da sta tako globoko, si ne more misliti. In komu je bližja? Petru ali Lojzu?

Oba ugibata na pogradu. Lojz počasi premlevala ure, ki jih je presedel v nedeljo v Kočarjevi bajti. O, Barbara je bila zgovorna. Zagovorila se vendar ni. Nobene take besede ni bilo, da bi jo Lojz pograbil. Kar tako sta mendarla. O materini bolezni, o delu, Lojz je poskušal zavoljo Grogorjevega in Adamovčeve, pa je Barbara spet koj zavila nazaj.

To Lojza zdaj grize. Je mar v resnici tudi Peter že poskusil kaj z Barbaro in zdaj visi med obema. Ali pa ji za nobenega ni mar. Tudi to je mogoče.

Pa vendar sta se s Petrom udarila. Torej je vsaj Petru veliko za Barbaro. Če že ni poskusil, bo zdaj gotovo.

Peter na svojem pogradu misli na Lojza. Okoli Barbare se je smolil kakor se je nekoč okrog Reze. Barbari se je nemara dobro zdelo. Seveda, Lojz zna bolj govoriti. Se je naučil ob Rezi. Le kaj mu je rekla? Ko bi mu kaj trdnega obljubila, bi Lojz ne mogel biti tako sršenast.

Lovil se je sem in tja, že je na pol spal, pa se je spet nečesa domislil in pričel misli glodati od začetka.

Videl je, da se je Lojz enkrat vzdignil in strmel skozi okno. Dolgo je gledal. Potlej je zaklel in spet legel.

Se spati ne more, je obšlo Petra. S silo je zaprl oči in mislil na mater. Navsezadnje, če mu je Barbara namenjena, jo bo dobil. Če mu ni, pa naj bo, kakor hoče. Umrl ne bo zavoljo nje.

V spanju se mu je zdelo, da ga kličejo mati. Usedel se je in pomel oči. Pa se je že danilo. Opravil se je in odšel v kuhinjo.

Lojz je prišel v kuhinjo, ko je Peter že odhajal. Zdelo se je, da je hotel nekaj reči, pa Peter vendar ni čakal. Če Lojz hoče, da sta si kakor pes in mačka, pa naj bo tako.

Peter je že dva hloda spustil, predno je prišvedral Lojz. Koj se je lotil Petra.

„No, vsak dan lepše.“

(Nadaljevanje na 4. strani)

Med Slovenci v Holandiji

Glavni del proslav je bil spreved vozov dne 10. in 11. majnika v Geleenu-Mauritz in v Heerlenu. Deset in deset tisoči ljudstva iz cele Holandije so v soboto, dne 10. maja, napolnili okna, ceste, ulice in robove cest Limburga. In če si poslušal govorjenje teh ljudi, si slišal govor Holandcev, Rusov, Čehov, Hrvatov, Nemcev, Poljakov, Slovencev, Indonezijcev, Italijanov, Francozov, Angležev itd. — Ob 4. uri popoldne je konjenica s fanfarami naznanila slovesen začetek spreveda.

Motorji so počasi vlekli tovore simbolov na velikih vozovih. Strokovnjaki in umetniki so jih ustvarjali več mesecev in danes se ob spremljavi godbe pomikajo po široki cesti. Ni mogoče popisati bogastva in zanimivosti celotnega spreveda. Samo na kratko jih omenim: Velikanski zlat rog je iz svojega žrela sipal premog — črno zlato —, med katerim so vreli na dan svileni trakovi in padali v roke dekletom v zlatih haljah. Zanimiv je bil voz z menihi — oni so namreč prvi začeli kopati premog. Rudnik Hexenberg je vozil začaran grad s coprnico in njeno črno mačko. Lepi so bili vozovi z gredami rož in vrtnicami — lepoticami: pomlad, lepota, vera upanje, ljubezen. Nekaj posebnega je bil voz z indijskim templom, ki so ga priredili rudarji iz Indonezije. Čudovit je bil voz z živim kipom sv. Barbare, zaščitnice rudarjev.

Slovenci smo nestrpnost čakali na svoj voz. Že celo uro se je premikal spreved in videli smo vozove, slišali muzike, gledali procesije deklic in fantov...

„Slovene, Slovene...“ je zašumelo med gledalci. Tisoč in tisoč rok je ploskalo...

Na široki limburški cesti se premika, na 13 m dolgem vozu postavljen, slovenski dom z dvoriščem in zelenim cvetočim hribčkom. Lesena hišica v velikosti manjše sobe je bila obdana z ozko cvetočo gredico. Dvorišče so obdajale gredice z rožami in

ograja iz brezja. Troje stopnic je vodilo s ceste k hišici in na dvorišče.

Ljubka hišica v alpskem slogu je imela gangč z rožami, na dvorišče pa balkonček z okencem, iz katerega je vrel slap slovenskih nageljnov. Mala okenca s križi so krasila rdeče pelargonije, roženkravt in rožmarin. — Na dvorišču in na hribčku so prepevale in rajale dekleta in fantje v narodnih nošah. Vesela harmonika je spremljala slovenske narodne pesmi in fantje so vriskali. Za vozom je šla skupina v nošah in prepevala.

Naša srca so vriskala od veselja in ponosa. Pozdravljen, slovenski dom, otrok domovine, korenina slovenske zemlje, ki prihajaš v skromni pristrčnosti po široki cesti bogate zemlje. Pozdravljen, naš voz, ki nosiš med tuje zidove košček domovine: blagoslovljen krov pradedov, jančica, hadrica in avba pramenic, pesem in vriski naših koscev, ljubezen in lepota naših deklet in slovenski nagelj, simbol našega srca in iskren naš pozdrav domovini in velikemu svetu, zbranemu okoli visokih dimnikov Limburga. — Naša hišica je šla ponosno svojo pot. V priznanje pa so Slovenci dobili izjavo: Veselimo se vašega velikega uspeha in vam čestitamo. Bodite ponosni, da ste Slovenci. Vaš voz je bil simbol vaše velike kulture in vaša pesem osvaja srca vseh narodov.

Vsem, ki ste za ta domek doprinašali žrtve dni in tednov, je to priznanje najlepša zahvala. Vaše žrtve so se izplačale. Predvsem gre zahvala „gradbenemu mojstru“ slovenske hišice, g. Babniku. Zahvala pa tudi naši Zofki in vsem Selankam ter Selanom, ki so radevolje posodili svoje noše Slovincem v Heerlerheide. Pomagali ste nam, da smo mogli naš narod dostojno predstaviti velikemu svetu.

Milka Hartman

Slovenski praznik v severni Franciji

Letošnja pomlad je prinesla slovenskim rudarjem v severni Franciji redko slavlje: praznovanje 25-letnice, odkar deluje med njimi izseljenski duhovnik msgr. Valentin Zupančič. Vsako duhovnikovo delovanje je pomembno. Delo izseljenskega duhovnika je pa še posebej pomembno. Zato se ni čuditi, da so naši rojaki storili, kar so največ mogli, da bi se za ta dan pred tujci lepo pokazali in svojemu duhovniku izkazali svojo radost in hvalečnost. Radi ga imajo in vedo, da je z njimi skozi 25 let delil žalost in veselje, bolezen in zdravje, sonce in viharje.

Dopoldanske slovesne službe božje so se poleg vseh naših izseljenskih duhovnikov v Zapadni Evropi udeležili tudi okoliški fran-

coski duhovniki z gener. vikarjem msgr. Ruppom, ki je bil v Liévin nalašč zato poslan od francoskih škofov. V cerkvi je bila prečitana tudi brzojavka sv. očeta, ki je podelil slavljenču svoj blagoslov in čestital ob jubileju njegovega dela med Slovenci izseljenci. Na koru je pel domači pevski zbor, ob koncu pa tudi zbor „Slomšek“ iz Merlebacha ob nemški meji.

Popoldne se je vršila v nabito polni dvorani ob prisotnosti krajevnih rudniških zastopnikov velika prireditev. Lepa je bila in morda predolga, vendar moramo razumeti, da se je za to priliko hotela vsaka slovenska kolonija pokazati s svojim nastopom.

Po pozdravu predsednika naših rudar-

skih društev, Blaža Zupančiča, je zapel liévinjski zbor: Pozdravljen, slavljenec današnji; Prečastiti, bod' pozdravljen in Mnogo že let. Sledila so darila slavljenču, ki so jih s primernim nagovorom dajali zastopniki slovenskih kolonij. Opazil sem, da so deklice deklamirale v lepi, gladki slovenščini.

Zastopniki Slovencev iz Anglije, Amerike, Belgije, Holandije in Nemčije so tudi pozdravili in čestitali. Govoril je celo zastopnik poljskih izseljencev in francoskih katol. strokovničarjev.

Za tem sta zbora „Slomšek“ in „Triglav“ iz Vzhodne Francije s pesmijo počastila navzoče.

Mešani zbor iz Sallaumines je pristrčno podal pesmi: Oj, slovenska pesem, Mrzli veter, Ko so tkali, Se dan mračni, Oglar, Tiha luna, Triglav in Glejte, že sonce zahaja. — Za njim je nastopil Liévinjski mladinski zbor (oktet): Kadar mlado leto, Vsi so prihajali. — Tudi moški kvartet iz Brouaya je pokazal, kaj zna: Lepo je spomlad, Pobič sem star, Na planine. Vse je razveselil ženski zbor v narodnih nošah iz Brouaya s pesmimi: Bog in Slovenija, Slovo od domovine, Oj tičica, Pogovor z domom.

Po dvodejanki „Križ v pragozdu“ (igralci iz Brouaya) je zapel mešani zbor iz Brouaya

pod vodstvom g. Franca Pera: Bog naj živi, Pozdravljam te savinjski raj, Vesela tovaršija, Rožmarin, Večerni ave in V zarji večerni.

Naravno je, da se je za konec oglašil tudi msgr. Zupančič, se zahvalil vsem in pohvalil posebno mladino, ki je za to prireditev toliko žrtvovala. S svojimi starejšimi rojaki je budil spomine, kako je prišel mednje. „Kako bi ne imel človek izseljenec rad? Rad vas imam in če je božja volja, naj ostanem med vašimi grobovi z vami za zmerom skupaj!“ Povedal je tudi, da je neki izseljenski fant pisal očetu iz sanatorija: „Ata, uči brate in sestre, da bodo znali slovensko!“ izseljenskega duhovnika pa je prosil za knjigo, ki bi ga učila očetovega in materinega jezika. Zaključil je s pozivom, naj ostanejo naši rojaki zavedni Slovenci in dobri katoličani.

Izseljenci so se pozno zvečer vračali vsak v svoj kraj. Rojaki iz Lotaringije so odšli šele drugi dan zjutraj z avtobusom na dolgo pot 400 km čez vso Francijo nazaj. Ti so največ žrtvovali za ta lepi slovenski dan. Odšli so veseli in oni iz Aumetza in Tucqugenuxa z upanjem, da bodo tudi oni spet kmalu dobili svojega izseljenskega duhovnika, kot so ga imeli pred vojno. Slovenske duše v tujini ga kličejo.

Večerno žitje

V sanjavem logu
pri belem glogu
stojim —
drhtim —
molčim...
Z otožne daljave
se preko dobrane
večerni mi ave
vabeče oglašja —
ko dan mi ugaša...
V obilju te sreče
srce mi ihteče
to uživa —
počiva
in sniva...
Krilatci v vejevju žgolé,
nad zemljo že sanje leže...
Radostno je daleč okrog
ter hiša mi božja duhteči je log,
v pojoči mi duši prebiva pa — Bog!
Stojim —
drhtim —
molčim...

Valentin Polanšek

Mimogrede

Črček poje
pesmi svoje
noč in dan,
hrib in plan
ga posluša...

Moja duša —
v cvetju ruša —
ž njim poskuša
tudi peti —

Vonj cvetice
s petjem ptice
se igra —
Vse zdaj zna
žvrgoleti,
v pesmi vneti
zaživeti,
koprniti —
vsako bitjel

Kdor umeva,
razodeva
to radost,
to sladkost,
to vrvenje,
žuborenje,
to življenje,
hrepenenje
pomlajeno?!

Valentin Polanšek

Šivalne stroje

najboljše kakovosti, kakor so znamke Messerschmitt, Rast-Gasser, Veritas, Vigorelli, Kaiser-Zick-Zack, dobite pod ugodnimi plačilnimi pogoji (6–13 mesečni obroki) v zalogi kmečko-gosp. strojev, koles in šivalnih strojev

Johan Lomšek

ZAGORJE — ŠT. LIP, p. Eberndorf (Dobrla vas), Koroško. — Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno.

„Misliš, da bom padel na kolena pred te in te prosil, da vstani. Kakor si hotel tako delam. In če ti morda ni prav, lahko pri priči vzameš cepin in odideš domov. Saj te bo morda Barbara vesela. Jaz bom tole delo tudi sam zmogel.“

Ni mislil izgovoriti Barbarinega imena. Pa se mu je kar pomešalo med besede. Preveč je Barbara živela v njem.

„Bolj vesela bi me bila kakor tebe. To vem, čeprav je nisem baral.“

Peter je videl, da po Lojzu vre, čeprav skuša govoriti mirno.

„Zavoljo mene. Cviliti okoli žensk nisem navajen kakor ti. Tudi pristanov jim še nisem kupoval. Ti veš, kako to gre.“

Zdaj je bilo Lojzu dovolj. Dvignil je cepin. Peter se ni ganil.

„Ga imam jaz tudi,“ je ostro siknil skozi zobe. „Samo tepel se ne bom zavoljo žensk, kakor si se ti zavoljo Reze.“

Lojz je brez besede planil nanj. Saj je že nekaj časa grizel v sebi, da se znese nad Petrom. Ne toliko zavoljo Barbare. Saj skoraj nista govorila o njej, čeprav je vse to zraslo samo zavoljo nje. Hotel je obračunati z njim, ker se mu je zdelo, da mu je Peter zrasel čez glavo, da ga prekaša v mirnosti in da v domači bajti prevzema komando.

Peter je bil pripravljen. Nista se dolgo pulila. Ko je treščil Lojza v sneg, se je obrnil k hodom. Tedaj je Lojz rinil po cepin. Peter je videl, da misli zares. Lojzev obraz je bil spačen. Do cepina ni več mogel. Predaleč mu je bil. V naglici je zgrabil močan porajkel in prestregel cepin s tako silo, da je v loku odletel na drčo in po drči navzdol. Lojz je zarjul. Udarec, ki mu je nena doma izbil cepin iz rok, mu je zvil roko.

„Če bi hotel, bi ti zabil porajkel v glavo. Pa nisem tako daleč kakor si ti.“

Lojz je bil blede kakor zid. Petru so tekale sline na srajco.

Tedaj se je odtrgal klic od kože. Dolg, zategel ženski klic, ki ni obetal nič dobrega:

„Lo-o-o-žee!“

Barbara!

Oba sta vedela, da je ona pa nihče ni spregovoril njenega imena. Peter se je koj spustil po drči. Kar zapeljal se je na dno. Lojz za njim, čeprav mu je zvita roka povzročala velike bolečine.

Barbara jima je tekla nasproti.

„Mati umirajo!“ je kriknila.

Peter je tako bedasto bulil, da se mu je slina pocedila prav do tal.

„Peš ne bomo spešni,“ je goltnil Lojz.

„Saj je Prosenar prišel s sanmi,“ je hlipnila Barbara.

„In gnal bo.“

In res je. Lojz je vseskozi stiskal zobe, tako ga je bolela roka. Kakor so se okrenile sani tako je zažgalo v roki. Pričela je zatekati.

Prosenar je vseskozi molčal. Barbara pa je v pretrganah besedah pripovedovala, kako je z materjo šlo.

„Koj drugi dan, ko sta odšla, so tožili, da jim je slabo. Trikrat zapored sem jim skuhalo bezgovega čaja. Do opoldne so se še vlačili po hiši, popoldne so morali leči. Rekla sem jim, če bi stopila po vaju, pa niso hoteli. Pod noč — jaz sem se bala, da bo še hujše — pa jim je odleglo. Še nekaj cvrtja so pojedli. Jaz nisem šla nič v bajto. Ob peči sem dremala, če bi jim bilo slučajno kaj hujše. Pa so vso noč spali. No, drugi dan so bili kar boljši, vendar so me sami prosili, da bi tudi čez noč ostala pri njih. In sem ostala. Na polnoč je že moralo iti, ko so me nenadoma poklicali. Po Prosenarja stopi in po Grmača. Koj sem stekla. Ko sta prišla, so zaprli kamrino vrata. Govorili so čudno težko in rok skoraj niso več čutili. Prosenar je koj potlej rekel, da bo treba po vaju, pa kaj boš ponoči po teh potih, ko se še podnevi skoraj pobiješ. Grmač je proti jutru odšel po gospoda, midva s Prosenarjem pa po vaju. Takrat so bili še pri sebi.“

Prosenar je gledal predse in samo pokimal. Čutil je na sebi pogled obeh Rakarjev. Zdaj vesta, da Rakarica

ne bo umrla brez testamenta. Čeprav se še ne moreta prav zavedati, na testament mislita oba. O tem je Prosenar prepričan.

Pram je skoraj celo pot tekla, čeprav je bil saninec slab. Lojz se je kar presedal, čeprav je ob misli na mater zdaj pa zdaj pozabil na bolečine. Roka v zapestju je bila že močno debela in pomodrela.

Ko so zavili v vas, se je Peter kar stisnil. Neznana teža mu je stisnila srce. So mati še živi?

Obstali so pred Prosenarjem, ki je koj spregel in odpeljal konja v hlev. Je bil moker. Rakarjeva dva sta se zagnala proti bajti. Barbara ju ni mogla dohajati.

Že v veži sta skoraj zadela ob gospoda, ki so ravno odhajali. Zmedla sta se.

„Bog vaju potolaži,“ so rekli tiho.

„So mrtvi?“ je dihnul Peter.

„Ni dolgo tega. Bog ji daj v miru počivati.“

Peter je mislil, da bo zavekal, pa ni mogel. Zavekala pa je Barbara, ki je medtem stopila v vežo.

Kakor pijana sta odmotovnila Rakarja v kamro. Dišalo je po sveči, ki je gorela na omari.

Grmačevka je brnjala okoli mrtve. Samo pogledala ju je in šla z roko čez oči.

Blede roke, ovite z roženkrancem, podvezana brada in za spoznanje odprte bele oči.

Samo Barbarin vek je bilo slišati. Peter in Lojze sta stala ob postelji kakor da sta prikovana nanjo. Nihče ni stegnil roke, nihče ni zavekal. Samo Peter si je čez čas obrisal brado in mimogrede s slinasto roko potegnil še čez oči.

„Umiti jo bo treba,“ je nenadoma rekla Grmačevka. „Zavoljo zvonjenja sem že naročila mežnarju.“

Zdaj šele se je tudi Lojz obrnil. Brez besede je odšel mimo Barbare v hišo.

Za njim Peter.

Grmačevka in Barbara sta se lotili mrtve.

(Dalje prihodnjič)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je v poletnem času vsako nedeljo ob 8. uri v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Popoldanska pobožnost je ob nedeljah in praznikih ob pol 8. uri zvečer.

OPOZORILO

Vse bralce opozarjamo na razpis finančnega ravnanstva o oddaji tobačnih trafik v Škofičah, v Beljaku, v Goričah pri Žitari vasi in v Veliki vasi pri St. Jakobu v Rožu. — Več je razvidno iz uradne objave na zadnji strani današnje številke „Našega tednika“.

KOMELJ

Ker je naše današnje poročilo namenjeno spominu naših dragih, ki jih je Bog že poklical na drugi svet, se spomnimo še žene, ki je že tri leta ni med nami, umrla je 12. julija 1949 in smo prej pozabili ta slučaj objaviti v našem listu. To je rajna Brdnikova mati, Katarina Bolha. Bila je komaj 43 let stara. Imela je težko in dolgo bolezen. Brdnikova domačija je precej obsežna in kdor živi na Komlju, ve, da je treba dvakrat tako priden biti kakor doli v ravnini. Bila pa je še bolehnata in zadnji čas je preživela le v postelji z veliko potrpežljivostjo. Sosedje se mnogokrat govorijo o njej in ker se je le nismo spomnili v listu ob njeni smrti, naj bi bile te vrste domačim v tolažbo posvečene. Saj bi se marsikatera mlada mati mogla učiti od nje pridnosti, skrbnosti za družino, potrpežljivosti v trpljenju in plemenitosti, ki izhaja od Boga. Nje ni že dolgo med nami, njen zgled pa naj še vodi naše matere in ohranimo ji spomin v priprošnji za njo in posnemanju njenega življenja.

V nedeljo, dne 18. maja, sta se poročila pri Božjem grobu Tomaž Stropnik in Marija Pungartnik. Zenitovanje je bilo pri Uranšku, kjer smo se veselo zabavali. Želimo paru srečo in blagoslov!

ŠMARJETA NAD PLIBERKOM

Šmarješka cerkev ima novo streho, to bi vam danes povedali. Dela je bilo pa veliko, cerkvena ključarja Jurij in Dietmar sta morala biti dobro na mestu. Treba je bilo

Mlatilnice, vetne mline, motorje
Pod ugodnimi plačilnimi pogoji pri

MAX TRAUN

Pliberk-Bleiburg, Kumeschg. 14

macesnove deske kupiti, denar zbrati in biti pri delu. Bil je velikokrat Zepov motor vroč, pa še večkrat so bile cikle (ali čevlji) od letanja vroče. Pa tudi delavci so bili na mestu. Kljub vročini so šli na streho in so vztrajali gori ves dan. In niso tam smeli dobiti mokrote, da bi ne prišel kdo pred dovršenim delom prehitro na tla.

Delo je prevzel stavbni mojster Friderik Glawar iz Zgornjih Libuč, kateremu izrekamo na tem mestu iskreno zahvalo. Pa tudi našim kmetom in vsem, ki so darovali za cerkev sv. Marjete, naš prisrčen Bog plačaj! Ta kraj je hribovit in ljudje vedo, kaj se pravi pridelati si denar, ampak naše verno ljudstvo je ponosno na cerkev sv. Marjete in zato so radi doprinesli to veliko žrtev. Nekateri so morali darovati še nad 1000 šil. Prišlo je na vsak hektar 30 šil.

Vsem, cerkvenim ključarjem, g. mojstru, delavcem in vsem dobrotnikom šmarješke cerkve tisočeren Bog plačaj. S tem smo večje reči končali, cerkev je prenovljena (1947), pokopališče ima novo streho (1950) in cerkev je pokrita (1952). Le zvonov še nimamo. Pa vse ob svojem času.

ST. JURIJ PRI PLIBERKU

Dne 12. junija smo pokopali rajnega Stropnikovega očeta Luka Stropnik-a. Po poklicu je bil delavec in posestnik. Dočkal je starost 77 let. Hudo je trpel s svojo boleznijo. Mučila ga je srčna naduha. Ob številni udeležbi ljudi in ob spremstvu gasilskega društva iz Libuč smo ga položili v božjo njivo v Libučah.

Bil je dolga leta član gasilnega društva. Stropnikovim naše sožalje, rajnemu očetu pa večni mir!

Dne 13. junija je umrl Terbosov otrok Jožef Prutej.

ZGORNJE LIBUČE

Poročali ste v „Našem tedniku“ o kritju cerkve v Dobu in Šmarjeti, pa tudi pri nas bomo letos cerkev krili. Deske že večinoma imamo.

Pri nas na Koroškem

SPODNJE LIBUČE

Popravili smo pokopališčni zid in sedaj napeljujemo elektriko v cerkev.

BILNJOVS

V teku 14 mesecev si je v Bilnjovsu smrt izbrala kar štiri žrtve zaporedoma. Najprej se je oglasila lani dne 24. maja na zgornjem koncu vasi ter nam nenadoma vzela 74-letnega Kumrovega očeta, Pavla Zablatnik, ki je 4 desetletja skrbno in zgledno gospodaril na od očeta podedovani grudi. Kap ga je zadela ter mu nepričakovano pretrgala nit življenja.

Sredi zime ob začetku novega leta, je nato smrt potrkala pri spodnjem sosedu ter rešila Alojzijo Krušic, p. d. staro Kranjčino, dolge, hude bolezni, ki ji zdravniki niso našli zdravila.

Spomladi pa je bela žena zavila nazaj h Kumru ter tam mlademu posestniku pobrala komaj par tednov starega sinčka Janca.

Dne 15. t. m. pa je prišla v isto hišo še po tretjo žrtev, po staro Kumrinjo, Frančiško Zablatnik. Ko smo letos, dne 26. maja, obhajali prvo obletnico smrti njenega moža, smo jo še videli v Bilčovsu ob njegovem grobu in pri sv. maši zadušnici. Še na dan svoje smrti je bila do večera na nogah in nihče ni slutil, da stoji z eno nogo že na pragu večnosti. Pripravila si je še sama večerjo ter se nato spravljala spat. Preden se vleže, se je hotela še umiti. Pri tem pa se ji je odprla žila na umiti. Pri umivanju s toplo vodo najbrž ni zapazila toplih curkov krvi, s katerimi je hitro izgubljala svoje moči, dotlej da se je onesvestila in popolnoma izkrevavela. Ob kakih pol osmih zvečer so jo domači našli sedečo na stolu, kot bi spala. A že sam pogled na ogromno količino krvi na tleh jim je moral dati namah spoznati, da je vsled izkrevavitve zaspala za vedno.

Pokojna se je rodila dne 10. marca 1878 pri Frinčnjaku na Moščenici. Dne 28. januarja 1912 se je možila ter postala Kumrinja v Bilnjovsu. Štirim otrokom je dala življenje, od katerih ji je edina hčerka Mojci v rani mladosti umrla. Od njenih treh sinov pa je eden postal posestnik na očetovem domu, drugi si je izbral obrtniški poklic, sin Pavle pa deluje v vinogradu Gospodovem kot duhovnik.

Duhovniško mater, ki je bila žena dela in molitve, je spremljalo dne 17. t. m. k zadnjemu počitku osem duhovnikov in veliko število pogrebcev od blizu in daleč. Kakor so domači č. g. župnik Stich povedali ob grobu, je pokojna kljub nenadni smrti pripravljena stopila v večnost, kajti zvesto je služila svojemu Bogu in svojo družino vzgajala za Boga, dala svojega sina Bogu kot duhovnika, rada obiskovala svojega Boga v hiši Gospodovi ter ga rada sprejemala v svoje srce. Naj počiva v miru božjem! Zaostanim naše iskreno sožalje!

France Mikl

diplomirani živinozdravnik,
je odprl svojo prakso v Šmihelu. — Telefon
številka 282 ali 283.

DJEKŠE

Marsikdo je že premišljeval ali povpraševal, od kod pride beseda: Djekše. Spodaj, v bližini Rude, na višini nad Lipico, so tudi Djekše. In sicer: Male Djekše. Bog ve, kaj je v starem času pomenila beseda: Djekše? Mogoče: kraj na višini? Zdaj tega nihče več ne ve.

Na Djekše meji Hudi kraj. Zakaj so v starem času, pred davnimi stoletji imenovali ta kraj: Hudi kraj? Pač zato, ker so to same strmine in grabe (grabni). Hudi kraj spada v občino Vobre in v faro Djekše. Na slemenu, kjer prehajajo Djekše v Hudi kraj, je kmet Šlaménik ali Šlamanik. Beseda torej pride od: sleme, na slemenu.

Dne 13. julija se je tukaj vršila vesela svatba. Poročila se je domača hčerka Trezi z Antonom Karner-jem. Tega je najprej oče Karner izučil za čevljarja. Zdaj pa je pustil dreto, šilo in kopito, pustil je trino-

gati okrogli čevljarski stolec in je postal kmetovalec. Seveda zaenkrat drži oče Šlamanik še sam vajeti v rokah, in zakaj tudi ne, saj je še čvrst in mlad! Mlada dva naj še malo počakata, posestvo jima itak ne uide. Glavno je, da sta zvezana z vezjo sv. zakona. Naj bi se ta vez ne pretrgala prej, da jo bo pretrgala smrt, in naj bi vsi skupaj gospodarili v ljubezni in edinosti in zstopnosti! Mladima dvema pa kličemo: Na mnoga srečna leta! Bog blagoslovi!

Moške polo-srajce iz bombaža samo 35.—
Svilene polo-srajce garantirano pralne 69.—

Grüner

CELOVEC — KLAGENFURT, Burggasse

Čudna in nam večkrat nerazumljiva so pota božje Previdnosti. Na šesto nedeljo po Binkošti je šel Rudolf Hofhanzej iz Toganj na Djekše k blagoslovu. Toganje so v šentštefanski župniji. S Toganj na Djekše je eno uro daleč. Hanzej je najraje hodil na Djekše v cerkev. Večkrat je izrazil željo, da bi bil rad tudi na Djekšah pokopan. In zdaj se mu je izpolnila želja. Rekli bi s pesnikom:

Ena se tebi je želja spolnila,
v zemlji na Djekšah da truplo leži!

Hanzej je bil nekaj nad 50 let star in imel je Valentinovo bolezen. Na imenovano nedeljo je prišel že do Potnika na Djekšah. Kdor je bil že kdaj na Djekšah, ve, kje je kmet Potnik. Ob cesti je; še 10 minut in na Djekšah si. In tukaj se je dopolnila Hanzejeva usoda. Zavil je pod hlevom, da bi bilo bližje, tedaj ga je napadla stara bolezen in ga vrgla na tla. In sicer tako nesrečno, da je Hanzej z obrazom padel ravno v gnojnico. Ni si mogel pomagati in se je zadušil. Na mrtvaški oder so ga položili pri Lebarju, ki je čisto blizu Potnika. Tu pri Lebarju je Hanzejeva sestra kmetica. Tu je dobil Hanzej zadnjo streho.

Bil je pobožen človek in uverjeni smo, da mu je bila sodba mila. Počivaj v miru!

SKOFICE

Zadnjikrat smo poročali, kaj je sv. Zofija pri nas napravila. Danes pa moramo poročati, kako se je za vse to na svoj, ne ravno lep način, maščevala, ko je prišel k nam poverjenik škofijske finančne zbornice. Že na vaški cesti je napadla predstojnika cerkvenega odbora. Pri tem bi moral skoraj navesti ljudski pregovor, ki govori nekaj o dolgih laseh. — No, sedaj bodo pa postali duhovniki bogatini, ko gredo silne vsote davčnega denarja skozi njihove roke. Vpliv te lepe prihodnosti se že vidi: V Marijanšču že ne morejo sprejeti vseh dijakov, ki se prijavljajo za šolanje za duhovnike. Primicije se po koroških farah kar vrstijo: V St. Jakobu in ... td. Kako tudi drugače mogoče? Saj študentje drug drugega doma navdušujejo za ta poklic, ko doma vidijo, kako se duhovnikom sijajno godi ...

Foltej pa, ki je tinto polil, pa ima drugo, bolj enostavno rešitev: Cerkev je treba prodati in nato bo plačevanje cerkvenega prispevka samo po sebi odpadlo. Prijatelj Joško pa gre še en korak naprej in pravi: „Vsega je kriv Vatikan s svojim ogromnim bogastvom.“

Bogaboječ, katerim pa je v cerkvi prevročje, hočejo svoje ime dati črtati iz rojstne knjige, ker mislijo: Od nerojenih ne more nikdo terjati davka. Pa tudi Bogu niso odgovorni, ako jih ni več v krstni knjigi, saj jih še Bog ne more nikjer najti, ako jih nikjer ni! Kot zastopnik „vnetih vernikov“ pa se je zopet enkrat postavil Joško Blisk-Strela. Ta je grmel, da je kar bobnelo po Škofičah. Rad bi nekaj po svoje pridigoval o križu in bi s tem skoraj delal duhovniku konkurenco. Črtal bi molitve, zapovedi, sv. mašo, zakramente itd. Kako rad bi to napravil; pa je res križ, da tega ne more. Poizkušal si je pomagati takole. Zapovedal je svojim ovčicam, da morajo takoj zapustiti cerkev, ako bi duhovnik spregovoril slovensko besedo. Toda tudi to ne zaleže.

Sedaj pa smo slišali, da bodo škof drugače ugodili vsem onim, ki s sedanjimi duhovniki po naših krajih niso zadovoljni.

Dali bodo po onih župnijah, kjer sedaj nekateri maloštevilni niso zadovoljni z duhovniki, ker še premalo po nemško govorijo, naslikati duhovnika v cerkvi. Ta bo gotovo vsem po volji govoril.

Pa ne samo tako, bolj žalostne stvari, moramo poročati, tudi kaj bolj razveseljivega vemo pri nas. Popravili smo orgle. Te so sedaj res velika umetnina. Žalujejo z žalujočimi, vesele se z veselimi. Od vseh strani so obdane z leseno zaveso. Ko pa to odstraniš, šele zapaziš ves ustroj. Biti morajo res že močna pljuča, da ustrezajo tolikim glasovom. To zlasti takrat, če Toni ali pa Štefan dela pri orglah z rokami in nogami. Pritisneš na tipko, pa zadoni piščalka, najmanj dva metra dolga. Imamo šest registrov pri orglah, od teh pa sta dva z lesenimi piščalkami. V te se je naselil nepovabljen gost ... črv. Spretni roki mojstra Pavla Lindenfelser-ja se je posrečilo dokazati, zakaj sta ta dva registra skoraj odpovedala svojo službo. To je bilo prahu in lesene moke. Saj so imeli pajki in drugi mrčes ter razna golazen že kar domovinsko pravico v teh piščalkah. Zato smo znosili vso to čudno notranjost orgel na smetišče. V piščalke same pa je segla spretna roka, s plinom je odstranila vse nepoklicane goste in na stotine luknjic je bilo nato treba zamašiti. Že smo se bali, da bo treba kar dvajset piščalk zavreči, toda mojstru se je posrečilo to število znižati na dve, ki nikakor nista več hoteli dati glasu. Mojstra moramo res povsod toplo priporočati.

SUHA

Že leto dni se nismo oglasili v „Tedniku“. Vendar je pri nas vse polno življenja. Naj vam omenimo samo lepo doživetje zadnje žegnanje. Takega še nismo na Suhi doživeli.

Dolgo časa smo se pripravljali na ta zares lep dan. Č. g. profesor Mihelič je prihajal med nas, da pripravi petje. Zadnje dni pa nas je obiskal tako priljubljeni gospod Holmar, da sta skupno s č. g. Miheličem zares lepo pripravila cerkveno petje. Dekleta so okrasile farno cerkev kot za novo mašo. Vseokrog ob cesti je bilo vse v cvetju in zelenju.

V nedeljo že zgodaj zjutraj so naši fantje s streljanjem možnarjev naznanjali bližnji in daljni okolici slovesnost dneva. Ob osmih se je zbralo toliko ljudi k pranganju, kot že dolgo ne. Mož je bilo več kot žena. Vzorno je bilo obnašanje med procesijo. Č. g. Holmar je vodil pevski zbor, ki je

Izrebite priliko!

Znižanje cen pri poletnih čevljih vseh vrst. Solidnost! — nikakih „ostankov“!

CEVLJARSTVO

Graf

CELOVEC, BURGGASSE 7

ubrano prepeval, vmes pa so igrali godci domače godbe. Tudi molitev se je slišala glasno iz ust mož, fantov kakor tudi žena.

Po obedu so stopili na leco — prvič v naši cerkvi — č. g. misijonar Cvetko. Pridigi je sledila peta sv. maša, pri kateri je pod vodstvom prof. Miheliča in g. Holmarja vzorno prepeval domači pevski zbor. Ob enajstih smo zaključili in kar kratko se nam je zdelo predpoldne, tako prisrčno in lepo je bilo vse.

Popoldan smo imeli ob dveh blagoslov. Pete litanije je pel g. Holmar, g. prof. Mihelič pa je vodil res vzorno petje. Nato so imele naše matere lep stanovski nauk. Še lepo število se ga je udeležilo. Po nauku pa so zavedne krščanske matere vplivale na svoje sinove in hčere, da je bilo praznovanje brez plesa in hrupa. Bil je zares dan, posvečen Bogu in tudi našim gostilničarjem gre vsa čast za njihovo razumevanje in sodelovanje. Takih praznikov si pa res še želimo.

ZITARA VAS

V zadnji številki „Našega tednika“ smo pod domačimi vestmi javili, da bo dne 3. avgusta, ob priliki dogotovitve preнове naše farne cerkve, župnijsko žegnanje. — Danes moramo sporočiti, da tega žegnanja še ne bo dne 3. avgusta, ker smo morali žegnanje odložiti. Bomo pa še pravočasno sporočili v „Našem tedniku“ dan farnega žegnanja.

Ker pa odpade žegnanje, odpade seveda tudi veselica pri Rutarju v Žitari vasi. Ko bomo objavili dan farnega žegnanja, bomo sporočili tudi, kdaj bo veselica pri Rutarju.

Električni plotovi na jesenskih pašnikih

Vsako leto v spomladi in v jeseni, ko pride čas, da gre živina na pašo, je treba vedno znova popraviti plotove na pašnikih ali pa je treba postaviti nove. Leto za letom je potrebno za plotove tisoče in tisoče metrov lesa v vrednosti več milijonov šilingov, ne da bi pri tem vračunali veliko izgubo dragocenega časa. To velja tako za lesene plotove brez ozira na to, ali so ti iz rezanega ali cepljenega ali pa neobdelanega lesnega materiala, kakor velja to tudi za plotove iz bodeče žice. Četudi je pri plotovih iz bodeče žice poraba lesa manjša, so tudi pri takem plotu izdatki za žico veliki, ne da bi pri tem upoštevali tudi veliko škodo vsled poškodbe kože živali ob bodeči žici. Obe ti dve vrsti plotov imata nekaj skupnega, to namreč, da sta obe vrsti plotov stabilni in jih torej ni mogoče prenašati iz enega pašnika na drugi pašnik. Pravilno pa moramo izkoristiti plot samo takrat, ako je ta zlojživ, ako z njim moremo „potovati“ od enega pašnika na drugi. Dokazano pa je tudi, da živali pašo v oddelkih boljše izrabijo in izstočasno dobro pognojijo. Mlečnost pri živalih na ta-

ta se bo zdel visok samo onemu, ki nima nikdar nobenega šilinga na razpolago za gospodarski napredek. Razen tega pa so izdatki, preračunani na enoto površine pašnika, tem nižji, čim večjo površino pašnika in čim več oddelkov ogradimo. Čim skrbneje in čim previdneje postopamo z napravo, tem manjši je letni odpis (amortizacija) in tem manjša je nakupna cena, ako to razdelimo s številom let trajanja te gospodarske naprave.

Najbolj razširjeno ureditev takega plota vidimo na sliki št. 1. To dobavlja zgornja tvrdka v štirih izdelavah: normalna na-

2. slika

prava in velika ureditev. Zadnja ureditev je primerna zlasti za velike pašniške površine, za planine, za varstvo gozdnih nasadov in za obvarovanje škode po divjačini. Ta ureditev ima dolžino 3 — 4 km in deluje neprekinjeno (podnevi in ponoči) in to neprekinjeno približno 6 mesecev. — Vsako od teh ureditev dobavlja tvrdka tudi za močnejše udarce toka. Ta je potreben zato, da se živali navadijo na plot v prvih urah paše in začetkom pašne dobe. Po preteku te dobe pa je mogoče s posebnim stikalom ureditev preklopiti na normalni tok.

Vsi „Reischa“-aparati dobivajo tok iz suhe baterije, ki morejo biti v obratu pri normalnih aparatih 1.800 do 2.500 ur, pri velikih aparatih pa ca. 4.000 do 5.000 ur in tako torej več let.

Te baterije pa omogočajo tudi, da odpade vsako neprijetno in zamudno polnjenje baterij.

Po podatkih, ki smo jih dobili, znašajo stroški take ureditve za pašnik s površino nad 1 ha za celo ureditev vključno suha baterija in nosilec za aparat (ki istočasno predstavlja zemeljski pol), specialni izolatorji (slika 2) za napeljavno žico in s peresi za učvrstitev na vogalih, pero pri vratih in žica (5 kg) — toda seveda brez lesenih drogovi oziroma kolov — skupno ca. 860 šilingov. To so stroški za normalno ureditev ograje. Ze veliko napravo pa so stroški ca. 950.— šilingov. Odgovarjajoči stroški za zagraditev površine pašnika v izmeri 3 ha znašajo ca. 1.100 šil. oziroma 1.200 šil.

Ako hočemo imeti pojačan tok, se povisajo stroški za vsak „REISCHA“ aparat za 32 šilingov.

1. slika

kih pašnikih je večja čisto za 30 — 35%, živali veliko hitreje pridobivajo na teži in tudi splošno zdravstveno stanje živali je boljše.

Vse te velike prednosti in koristi paše pa je mogoče doseči, ako uporabljamo lahko zlojživ in prenosni električni plot za pašnike. Takega izgotavlja in dobavlja tvrdka F. Reinauer, Wien (Dunaj) I., Esslinggasse 17. Ta plot je znan pod imenom „REISCHA“-elektro naprava za čuvanje živine (Elektro-Viehhuete-Geräte).

Ta električni plot, ki porabi zelo malo elektr. toka, je gotovo najcenejši način naprave plotov, saj se enkratni izdatek razdeli na večje število let.

Ta enkratni izdatek za tako ureditev plo-

ELEKTRIČNI PLOT ZA PAŠNIKE

„REISCHA“

F. Reinauer, Wien I., Esslinggasse 17

V 4 različnih izvedbah, z in brez dvojnih stikal za ojačani udarec s tokom — Najcenejša in preizkušena najboljše ureditev.

Hrošč se širi

V zadnjih tednih se je nevarnost po krompirjevem hrošču še povečala, ker se je tudi povečalo število najdišč gnezd krompirjevega hrošča.

Na novo so našli — večinoma ličinke — krompirjevega hrošča v sledečih krajih:

Okraj Šmohor

Oberdöbernitz (občina Kirchbach).

Okraj Beljak

Afritz, Rikarja ves, Peče, št. Ilj, Bistrica na Zilji, Feld, Ferndorf, Brand, Loče ob Baškem jezeru, Straja ves, Gozdanje, Suha (občina Vajskra), Ledince, Vognje polje, Činoviče, Marija na Zilji, Krošiče, Pater-nion, Drevlje, Velika ves, Področica, Tref-fen, Töbring, Puch, Weissenstein, Hovče, Draganče, Vernberk.

Okraj Špital n. Dr.

Spittal, Litzlhof, Lengholz, Bruggen, Po-bersach.

Okraj Št. Vid na Glini

Siebenaich, Mostič, Fabenberg, St. Ge-orgen.

Okraj Celovec

Zasmoje, Goriče, Muškava, Smolič, št. Tomaž, Čajnce, Slovenji Plajberk, Pri mo-stu, Madretam.

Okraj Velikovec

Obirsko, št. Peter na Vašinjah, Lonča vas, Spodnja ves, št. Jakob (Ruda), Globas-nica, Libeliče, Pudlas, Mlinče, Lobnik, Dvor.

Okraj Volšperk

Stadling.

Ponovno opozarjamo vse, da takoj javi-jo občini ali pa žandarmeriji, ako bi našli kje novo gnezdo ličink ali pa hrošča samega.

Važno je vedeti: Pravočasno zatiranje hrošča nas obvaruje škode in pa velikih iz-datkov pri poznejšem zatiranju hrošča.

Pojasnilo volivcem Kmečke gosp. zveze

Pod gornjim naslovom smo prejeli od g. Janka Ogrisa, svetnika Kmetijske zbor-nice, dopis, ki ga zaradi važnosti v celoti priobčujemo.

„Na zasedanju Kmetijske zbornice je bi-lo soglasno sklenjeno, da se bo v bodoče pošiljalo uradno glasilo Kmetijske zborni-ce „Der Kärntner Bauer“ brezplačno vsem kmetom, ki imajo volilno pravico v Kme-tijsko zbornico. Nadalje je zbornica na predlog zastopnika Kmečke gospodarske zveze soglasno sklenila, da dobi zbornični uradni list tudi slovensko prilogo. Končno je bilo sklenjeno, da bo zbornično glasilo izhajalo 14 dnevno. Nikoli ni bilo sklenje-njo, da bo glede uradnega glasila „Der Kärntner Bauer“ kdor koli vprašan, ali ga hoče sprejemati ali ne. S splošnim pošil-janjem lista vsem članom Kmetijske zbor-nice se hoče doseči, da ga kot strokovno glasilo, ki ga z zbornič. dokladami avto-matično plačujejo, berejo tudi tisti, ki ga doslej na prostovoljni podlagi niso spre-jemali. V nasprotju z naštetimi sklepi pa je zbornično glasilo „Der Kärntner Bauer“ objavilo poziv, v katerem se zahteva v do-ločenem roku pismena izjava glede spre-jemanja slovenske priloge.

Kot izvoljeni mandatar Kmečke gospo-darske zveze se nikakor ne morem strin-jati s tem pozivom in stojim na stališču, naj se uradno glasilo „Kärntner Bauer“ v dvojezični nakladi pošilja avtomatično vsem volilnim upravičencem na uradno do-ločenem dvojezičnem ozemlju, kakor se av-tomatično pošilja v samo nemški nakladi vsem volilnim upravičencem v strnjeno nemškem ozemlju brez osebne izjave. Zato smatram, da je tudi za slovenske kmete vsa-ko pismeno izjavljanje nepotrebno.

Prepričan sem, da se z mojim stališčem popolnoma strinja tudi izvoljeni mandatar KGZ, zbornični svetnik Dumpelnik Tomaž,

ki pa se poklicno mudi izven Koroške, vsled česar tega pojasnila ni mogel lastnoročno podpisati.

Medtem smo prejeli od g. svetnika Kme-tijske zbornice Tomaža Dumpelnika spo-ročilo, da sta oba svetnika Kmečke gospo-darske zveze v Kmetijski zbornici (Janko Ogris in Tomaž Dumpelnik) v vseh zade-vah, ki so bile za volivce Kmečke gospo-darske zveze bistvene važnosti, postopala skupno in sta se o svojih ukrepih tudi pre-je posvetovala. Tako sta se tudi posvetovala o zahtevah glede slovenske priloge k urad-nemu glasilu Kmetijske zbornice. Zato se g. Dumpelnik seveda tudi v celoti strinja z gornjim pojasnilom g. Janka Ogrisa, ker je to pojasnilo vsebina skupne zahteve obeh izvoljenih mandatarijev Kmečke gospodar-ske zveze.

ELEKTRO-PARILNIKE ZA KRMO
z avtomatičnim izklopom
poceni in točno
vredno in v dobri kakovosti dobavlja
KURT MARKTL & CO.
kmetijski stroji in nadomestni deli
Celovec — Klagenfurt, St. Peter, končna
postaja obusa, Völkermarkter Strasse Nr 117

Razen tega smo prejeli od Narodnega sveta Koroških Slovencev in od Kmečke go-spodarske zveze še posebej sporočilo, da sta ti dve organizaciji poslali sklep, ki je bil objavljen v zadnji številki „Našega ted-nika“ na prvi strani, tudi predsedstvu Kme-tijske zbornice.

Vse člane Kmetijske zbornice pa ponov-no opozarjamo na ta sklep Narodnega sve-ta Koroških Slovencev in Kmečke gospo-darske zveze. Zato naj ne upošteva jo poziva Kmetijske zbornice, ki zahteva, naj bi se z dopisnico javili vsi oni, ki želijo prejemati slovensko prilogo uradnega gla-sila Kmetijske zbornice.

AVSTRIJSKE ŽELEZNICE

Avstrijske železnice upravljajo proge, ki znašajo skupno 6.027 km. Na teh progah je 6.342 mostov in viaduktov preko rek in dolin. Vsled vojne so bile razrušene proge v dolžini 2.507 km. V letu 1951 je bilo položenih 168 km novih tračnic, 934.000 žel. pragov in porabljenega 713.000 ton gra-moza. Na vseh progah je 240 predorov in galerij. Najdaljši predor je Arlberški pre-dor, ki meri 10.251 metrov.

Zanimivo je tudi, da povprečno samo 29% potnikov plača polno ceno, 43% plača samo znižano ceno za delavce in šolarje. Ta cena pa je komaj 10% redne celotne cene. Približno 28% potnikov pa plača po-lovično ceno.

Avstrijske železnice imajo 1332 parnih lokomotiv, 287 električnih lokomotiv in 67 lokomotiv na dizel-motor. Nadalje 3494 železniških osebnih vagonov in 28.110 to-vornih vagonov.

KOLEKTIVNA POGODBA ZA

KMEČKE DELAVCE

Med zvezo kmečkih delodajalcev in med zvezo delavcev v kmetijstvu in gozdarstvu je bila sklenjena kolektivna pogodba, ki velja od 1. avgusta naprej.

V kolikivni pogodbi označene plače so najnižje in je od njih mogoče le še odtr-gati oni del socialnih dajatev, ki jih mora plačati delojemalec, ako jih za njega na-kazuje delodajalec. Ako dobivajo kje de-lojemalci že danes višje plače kakor pa so predvidene v kolektivni pogodbi, ni dovo-ljeno teh plač znižati na najnižje kolektiv-ne plače.

S to kolektivno pogodbo je zveza kmeč-kih in gozdarskih delavcev poizkušala do-seči, da bi bili čim bolj izenačeni delavci v kmetijstvu in delavci v industriji.

Našim gospodinjam

Kisanje kumar

Kumare nabiraj vedno v hladu. Po ve-likosti jih razberi, operi ter pusti, da se odcedijo. V škafo, ki mora biti snažno po-mit — najboljši je nov in zaparjen — deni na dno listje od trte in nekaj koleščkov hrena. (Opomba. Posodo zapariti se pravi: Novo ali staro posodo prej pomiti do čiste vode in ji pritrditi obroče. Nato vanjo vli-jemo vrelo vodo in psodo pokrije mo z vre-čami ali koci, da vročina ostane v posodi. Tako je posoda dobro razkužena in tudi zamočena, ako je bila razsušena).

Na dno posode najprej zdevaj mlade in večje kumare, potem manjše in zgoraj naj-manjše, da se preveč ne stlačijo. Vmes pa deni precej listja od vinske trte, janeža, ko-leščke hrena in šalotko. Na vrh pa zopet listje od trte, nato deske in vse skupaj z umitimi kamni obteži. Prej si pripravi pri-merno slano in prekuhano vodo, ki jo ohladi in na kumare nalij, da bo voda pri-bližno za dva prsta nad deskami. Kumare so tekom 4—6 tednov kisane, ako je v pro-storu do 18 stopinj Celzija toplote.

Medtem skrbi, da je voda vedno čez de-ske in glej na snago, kakor pri zelju. Do-bro kisle kumare zopet po velikosti preberi in ven poberi, splakni s čisto vodo, odcedi ter tesno vloži v večje kozarce s širokim vratom. Vmes pa daj listje od pokra, ko-

leščke hrena, šalotko in cel poper. Narav-no kisló vodo, ki je ostala v škafo, precedi, prilij po okusu vinskega kisa, prevri, oh-ladi in nalij na kumare. Zgoraj pa daj še za prst namiznega olja. Dobro je tudi vsaj dva klička od vinske trte, ki navskriž po-stavljena držita, da se kumare ne dvignejo. Na ta način kisane kumare zdravju niso škodljive in tudi lažje prebavljive. So do-bre tudi s kruhom in mesom za mavžno.

Lahko daš kisat tudi dozorele kumare. Te po dolgem prereži, odstrani semena, in — da odstraniš grenkobo — jih za hip deni v krop, nakrhlijaj, nato pa posoli, odcedi, iztisni iz njih vodo ter s prej ome-njeno zelenjavo zdevaj v kozarec ali škafo. Zalij s slano in prekuhano vodo ter pri-merno obteži. Te so dobre pozimi za ku-maričino omako. —

Ali pa kumare nareži na primerno velike kose, jih imej približno dan in noč nasol-jene. Nato jih ožemi. V primerno koli-čino kisa deni malo pimenta, celega popra, drobne olupljene šalotke, lavorjev list in papriko. Ko to prevre, stresi notri priprav-ljene kumare in pusti, da vse skupaj 5 mi-nut vre. Potem dobro ohladi, zdevaj v ko-zarec, zgoraj prilij malo olja in zaveži.

Na isti način daj v kozarec tudi nakrh-ljane kumare. Zgoraj nalij za prst olja.

Zdravilni zakladi naših rastlin

Ko sem imel kot deček večkrat opravka pri svojem botru, me je ta vsakokrat, kadar sem prišel k njemu, povabil na čašico pelinovca, ki ga je imel v veliki steklenici vedno pripravljene za sebe in svoje prijatelje. Toda v tej vinski tekočini ni plaval samo pelin, bile so v njej še razne druge zdravilne rastline, ki jih je boterček dobro poznal in visoko cenil, a imenoval je tisto pijačo — pelinovec.

„Pij, Franček,” je rekel, „to ti je najbolj zdrava pijača.” Hude muke so me vedno obhajale, kadar je bilo treba popiti tisto grenko tekočino, toda prijetna misel na srebrno dvajsetico, ki jo je boter navadno ob slovesu spustil v moj žep, me je navdajala s pogumom in tako sem vedno spil tisto „grenkobo” srečno do dna. In kadar se po tolikih letih srečne mladosti spominim na dobrega botra in njegov grenki pelinovec, si mislim: „Morda pa je ravno pelin bil tisti — in pa druge zraven primešane rastline — ki je dal možakarju svežost in zdravje, da je dosegel tako visoko starost! Kdo ve?”

Plašče iz balonske svile, Hubertus plašči, dežni plašči za dame, gospode in otroke priporoča **WALCHER** Celovec-Klagenfurt, 10. Oktober-Strasse 2. Lastna izdelovalnica.

Kaj pa so pravzaprav zdravilne rastline? So to zelišča ali „rože”, drevesa ali grmičevja, v katerih se pretakajo posebne snovi, ki vplivajo silno pozitivno na zdravilno delovanje človeškega organizma. V zemlji, ki krije v sebi korenine rastlin, so raznovrstne soli, kisline, plini, vode itd. Zrak vsebuje in dovaja rastlinam kisik, vodo in razne druge snovi, ki jih potrebujejo rastline za svoj razvoj. Sonce pa jim daje svojo toploto in po svojih žarkih ono silno čudovito moč, brez katere bi ne bilo življenja nikjer.

Pri mnogih rastlinah najdemo neke vrste duhteče snovi, ki jih imajo takozvana eterična olja in ki so velikega zdravilnega pomena. Drugi sestavni deli zdravilne rastline spadajo v kemično skupino glikozidov in spet drugi v skupino saponidov. Posebno obširna in pomembna je skupina alkaloidov, ki zavzemajo v obilici medikamentov naše farmakologije glavno vlogo. Naravnost čudovitega zdravilnega pomena

Bogata izbira blaga za obleke, dečke in predpasnike, meter šil. 12,50 in 9,50 Trgovska hiša **BRUNNER** Celovec-Klagenfurt

pa so vitamini, ki se nam polagoma odkrivajo drug za drugim, saj je znano, da izvira znaten del vitaminov iz rastlinskega sveta. Ravno tako važne pa so pri vseh naših rastlinah rudnine, ki so odlično zdravilno sredstvo pri mnogih boleznih.

Ako organizem nima dovolj obrambnih snovi, ki bi ga čuvala pred obolenjem, se ga kaj hitro loti ta ali ona nalezljiva bolezen. Človek pa nima pravega čuta, ki bi ga pravočasno opozoril na pretečo bolezen, da bi si hitro izbral rastlino, ki vsebuje zanj odgovarjajoče zdravilo. Pač pa imajo to prednost živali. Ko smo kot otroci pasli svinje na travniku, smo večkrat opazili, da so se nekatere pridno pasle, druge pa so večkrat razburjeno tekale sem ter tje, dokler se niso naenkrat ustavile na nekem mestu in začele riti precej globoko v zem-

ljo. Seveda smo jih odganjali, ker so delale precejšnjo škodo po travniku. Ako pa bi bili takrat vedeli, zakaj so rile v zemlji, bi jih gotovo ne bili preganjali. Kakor sedaj vemo, so svinje iskale v zemlji korenine raznih rastlin, ki jim služijo za zdravilo, ako niso zdrave. Mogoče jim primanjkuje raznih vitaminov, mogoče apna ali drugih nam še neznanih zdravilnih snovi.

Največji šlager leta 1952 od 1. do 15. avgusta najcenejša prodaja pri **JOSEF BATELTISCH** steklo, porcelan, posoda, **CELOVEC, BENEDIKTINER PLATZ 5** En primer: servis za kompot 7 delni od 19,80 šil. naprej.

Morebiti ste že opazili tudi psa, ki se včasih loti — čeprav je pes mesojedec — kakšne posebne trave in jo kar slastno trga in požira. Tudi pes začuti, kadar mu preti bolezen, pomanjkanje nečesa, kar je koristno njegovemu zdravju. To najde v rastlini, poseben čut pa ga privede do prave trave.

Tako torej lahko trdimo, da ima vsaka rastlina svojo posebno lastnost in tudi svoj zdravilni pomen. Izpopolnjujejo se med seboj in si pomagajo do skupnega močnega zdravilnega učinka. Ne moremo tu naštevati imen številnih, že precej znanih rož in trav, drevja in grmičevja — saj gre njihovo število v stotine, že samo onih, ki krasijo tla naše domovine, da ne govorimo o onih preko morja! Kdo ne pozna našega bezga, ki stoji spomladi v svojem belem svatovskem oblačilu ob robu gozda, ko ga božajo topli sončni žarki! Ali pa naše duhteče lipe, kadar zvabi na svoje cvetje krdela pridnih čebelic. Tam na vrtni gredi pa boš našel cvetoče kamelice, ki jih pozna vsak otrok, saj mu jih je večkrat skuhal mama, kadar ga je ščipalo po trebuščku... In pa tisti nebeški timijan ali pa visoko cenjeni žajbelj ali kadulja! Na prisojnih mestih pa vas pozdravljajo vijolice in rumene trobentice v prvi pomladi! Toda one niso samo oznanjevalke pomladi, temveč so naši neprecenljivi zdravilni zakladi, ako jih zberesh, posušish in obvaruješ pred vlago. V mokri jeseni in hudi zimi bodo — kot mnoge druge — morda naše rešiteljice!

Dr. K.

Velik uspeh XV. olimpijskih iger

Dobra polovica iger je za nami. Vsak dan športniki in vsi, ki se zanimajo za šport, spremljajo po časopisih in radiu potek tekmovanj. Letošnja olimpijada je najuspešnejša od vseh dosedanjih. Doseženih je mnogo novih svetovnih in olimpijskih rekordov. V stadionu v Helsinkih je dnevno po 30 — 70 tisoč ljudi.

Največ uspehov so dosegle doslej Združene države ameriške in pa Sovjetska zveza; obe državi sta daleč pred vsemi drugimi.

Od evropskih držav so najuspešnejše Madžarska, Švedska in Češkoslovaška. Češki lahkoatlet Zatopek je trenutno najbolj slavni športnik na svetu, saj je zmagal v treh tekih na dolge proge. On in njegova žena sta si priborila 4 zlate medalje. V ostalem imajo Amerikanci, ki imajo v svojem moštvu tudi mnogo črncev, najboljše lahkoatlete in plavalce, medtem ko so Rusi najboljši v telovadbi in rokoborbi.

Avstrija je bolj slabo odrezala, ker še nima nobene zlate medalje. V nogometu bosta zmagali ali Madžarska ali Jugoslavija, ki imata najboljše nogometni moštvi.

v električni industriji itd. Eternit cevi in raznih vrst kalupi kljubujejo visokim pritiskom, njih uporaba ohranja gospodarstvu železo in ti eternit-produtki so prav tako plošče, neobčutljive za zunanje vplive. Cvetlične in zelenjadne grede iz eternita so najodpornije in so postale nenadomestljive na naših vrtovih.

Prvo gornje-koroško podjetje **GEORG GOETZ** v Beljaku proizvaja že 40 let azbestno-cementne eternit plošče in strešni material. Strehe — urejene obenem z novimi hišami — po večini še do danes niso potrebovale popravila — dokaz kakovosti in trpežnosti tega materiala. Poleg naročil iz eternita prevzema podjetje **GEORG GOETZ** tudi vsa druga naročila, kjer gre za kritje streh iz že uporabljene opeke ali kakakega drugega materiala — vse vestno, za kar je porok najboljši sloves te trdnice. Podjetje ima moderen rezilni stroj za rezanje eternitnih plošč — naročilo izvršeno v najkrajšem času, najtočnejše po merilu in vestno. S temi ploščami je mogoče obložiti kopalnice, stopnišča, portale, pohištvo, stene, pralnice, stene za štedilniki itd. — vse vestno in strokovno.

Kot je znanka **ETERNIT** za Avstrijo in daleč izven nje določen poim visoke pomembnosti, take je tudi ime krovskega podjetja **GEORG GOETZ** v Beljaku skozi 40 let poim visoke kakovosti in solidnega jamstva.

Milka Hartman:

Pot v Korte

Pot je dolga, pot je tiha pelje me v planinsko vas, kjer srce prostó zadiha, kjer se smeje vsak obraz.

O, da bi ta pot brez konca me vodila skozi gaj — polna pesmi, polna sonca, divna pot je korški raj.

Stena skalnata, visoka straži na obeh straneh. Struga divje je globoka — mir, tišina je v pečeh.

Potok v strugi ves se peni in rolni s planin v ravni, vsak tolmun, temnozeleni, poln je pravljic davnih dni.

Vse pečine so vrtovi v skalah skritih žalikžen. Palčkov polni so bregovi — pozlačen je vsak greben.

Encijan, ženitl, resje, rdeči skalni rožmarin, zvončnice in praprot vmes je — me pozdravljajo s strmin.

Združimo se v petju znanci, da razlega se v peči: Hej, veseli smo gorjanci... „Dobro voljo Bog deli!”

Ptičke in studenčkov vire peti čujem celo pot — To so spevi sončne lire, ki jo poje sam Gospod.

Kraj poti zelena trata nosi malo hišico. V hišici pozdravim brata, ženko, vso družino z njo:

„Srečo voščim, moji mili, Bog vam vsem daj dober dan! Blagoslov njegov obili v vaš naj se razlije stan.

Oj, poskočni sinek bratov, — smeh ti dalo je nebo! Ves si drag mi „lumpi atov!” Rasti zdrav, v močno drevo!

Sončni žarek je Marija, ljubka, mala „de’la”, se v pleničkah v cvet razvija sredi skalnatih gorā.

In zvečer, ko sov skoviki oglase se z vseh vrhov — s polja in gozdov veliki, mali prihite domov —

AVE-MÖBEL von der Fabrik zum Verbraucher!

Od tovarne do kupca

Vaše pohištvo kupujte v največji specialni tovarni pohištva v Avstriji

Zaloga v Celovcu-Klagenfurt, Getreidegasse 1 v Beljaku-Villach, Moritschgasse (nasproti Parkhotela)

Goethe-jev odgovor

Pesnik Goethe je stanoval v Weimarju. Iz mesta je napravljajal izlete v sosedne vasi, kamor so prihajali tudi dijaki-visokošolci iz Jene. Nekega vročega poletnega dne pride Goethe v neko gostilno in naroči vino in vodo. Gruča študentov je sedela na verandi in kmalu so se začeli norčevati iz gosta, ki je mešal vino z vodo. Goethe je posmehovanje slišal, pa se je naredil, kakor da se za to nič ne zmeni. Čez nekaj časa je naročil natakarkju, naj mu prinese kos krede. Začel je pisati s kredo na mizo. — Dijaki so ga opazovali. Videli so, da je napisal šest vrstic. Nato je odložil kredo, je izpil vino, mešano z vodo, plačal in odšel. Dijaki so pridrvili k popisani mizi in so brali:

„Wasser allein macht stumm, das beweisen im Teiche die Fische. Wein allein macht dumm, das beweisen die Herren am Tische. Weil ich nun keines von beiden will sein, trink ich gemischt mit Wasser den Wein.” (Voda sama te stori nemega, to dokazujejo ribe v ribniku. Vino samo te stori neumnega, to dokazujejo gospodje tam pri mizi. Ker nočem biti ne eno ne drugo, pijem vino zmešano z vodo).

Dijaki so obsuli natakarkja z vprašanji: „Kdo je bil gospod, ki je tu sedel?” — „Bil je tajni svetnik Goethe iz Weimarja.” — „Kako, Goethe je bil?” — Pesnika Goetheja so vsi poznali. V zadregi so odšli.

URADNE OBJAVE

Razglas o vpoklicu zapušinskih upnikov

Gospa Petrina Fugger roj. Zollner, zasebnica v Sovčah št. 23, pošta Podkloster, je umrla v Sovčah dne 26. aprila 1952.

S tem se pozivajo vsi, ki imajo na zapuščini kake zahteve, da prijavijo pisмено in dokažejo svoje zahteve pri javnem notarju dr. Gotthardu Lindenerju v Podklostru št. 8 kot sodnem pooblaščenca do 1. septembra 1952 do 9. ure dopoldne. V nasprotnem slučaju ne bodo imeli upniki, v kolikor niso njih zahteve krite z jamstveno pravico, na zapuščini nobene nadaljne pravice, ako bo ta po izplačilu prijavljenih zahtev izčrpana.

Okrajno sodišče v Beljaku, odd. 1, dne 21. julija 1952.

Deželno finančno ravnateljstvo za Koroško (Monopolska uprava Austria-tobačne tovarne d. d. za Koroško)

RAZPIS PRODAJALNIC TOBAKA

Sledeče tobačne trafike so postale proste in je s tem njih oddaja javno razpisana: Škotiče (Schiefling am Wörther See) št. 65; Beljak (Villach), Klagenfurter Strasse št. 15; Gemersdorf Nr. 2, občina Eitweg i. L.; Goriče (Goritschach) št. 13, občina Zitara vas (Sittersdorf); Velika ves (Längdorf) št. 23, občina St. Jakob v Rožu (St. Jakob i. Ros.); St. Georgen Nr. 4 i. L., občina Legerbuch. Prošnje za dodelitev trafike je treba vložiti na

predpisanih obrazcih najkasneje do 23. avgusta 1952 do 12. ure popoldne pri finančnem ravnateljstvu (monopolska uprava) za Koroško v Celovcu, Dr. Hermann-Gasse 3, II. nadstropje, soba 34.

Točnejša pojasnila dajejo pristojni finančni uradi ((oddelki za trošarino) oziroma davčni nadzorni uradi, kjer je mogoče dobiti tudi obrazce za prošnje za dodelitev trafike. Razen tega so razvidni točnejši podatki iz razglasov na uradnih deskah v občinah, v katerih okoliših so označene tobačne trafike.

Občinski urad v Selah **JAVEN RAZPIS**

Občina Sele razpisuje pri zgradbi enorazredne ljudske šole v Selah-Srednji kot stavbna dela. Podatke za ponudbe je mogoče dobiti proti plačilu odgovarjajočih stroškov takoj pri referatu za gradnjo občinskih zgradb v Celovcu, Miesstaler Str. 1, 2. nadstropje, soba 211. Tam je tudi oddati ponudbe do 5. avgusta 1952.

Pregled ponudb bo istega dne ob 10. uri dopoldne.

Zupan

OD KLETI DO STREHE

vs a gradiva, kakor: CEMENT, HERAKLIT STREŠNA LEPENKA in VOTLI ZIDAK

STOISER & WOLSCHNER

Tvornica betonskih izdelkov — stavbni material in keramika

CELOVEC — KLAGENFURT

Bahnstraße 87 • Tel. 25-42, St. Stefan i. Lavantia

Kaj so „Eternit“ plošče?

Od mnogih iznajdb avstrijskih znanstvenikov, ki so po vsem svetu našle velik odjek, zasluži največjo pozornost iznajdba leta 1914. umrlega industrialca Ludvika Hatscheka. Pred nekako 50 leti je Hatschek po dolgotrajnih poizkusih uspelo s strojem, tscheku po dolgotrajnih poizkusih uspelo s strojem, ki je proizvajal lepenko iz azbesta in cementa, se ki je postavil novo važno snov za stavbeno industrijo. Ta sestavina se imenuje „ETERNIT” in njena sestava — kot proizvod iz tega materiala — je bila patentirana v vseh kulturnih državah sveta.

Tekom zadnjih 50 let se je proizvodnja tega azbestno-cementnega stavbenega gradiva tako izpopolnila, da si danes stavbenega gospodarstva brez njega sploh misliti ni mogoče. Tovarne, ki izdelujejo to stavbni material, zaposlujejo na tisoče ljudi, jim dajejo delo in kruh in tisti neštevilni, ki te izdelke uporabljajo, so nadvse zadovoljni. Spočetka so „eternit” uporabljali le za kritje streh, kmalu pa tudi za vse najrazličnejše druge potrebe. Ne samo eternit-plošče malega formata — tudi plošče večjega obsega so se izkazale kot nenadomestljive zlasti pri velikih industrijskih in drugih zgradbah, ker imajo to prednost, da so izredno lahke in neizmerno trpežne.

Velike eternit-plošče izdelujejo danes v različnih debelinah in barvah in se uporabljajo kot pohištveni in stenski oboji, obloge vhodnih vrat, nadalje

KOROŠKI SEJEM V CELOVCU

Od 7. — 17. avgusta 1952

Razstava zmogljivosti industrije, trgovine in obrti ter kmetijstva ob udeležbi iz Italije, Jugoslavije in Zapadne Nemčije.

Prikaz surovine les od debla do končnega izdelka.
Filmska predavanja o lesnem gospodarstvu

VELIK VESELICNI PROSTOR

SEJEMSKA TOMBOLA DNE 15. AVGUSTA

25% znižanje voznine na avstrijskih državnih železnih in avtobusih. — Sejemske izkaznice v vseh potovalnih pisarnah in pri zbornicah obrtnega gospodarstva.

Obljučite naš razstaveni prostor v dvorani v „Handelsakademie“ za časa Koroškega sejma 1952 kakor tudi našo razstavo v lastnih prostorih St. Veiterstr. 15 Jedilnice, spalnice, sobe za gospode. Hiša pohištva in pohištveno mizarstvo

Rudolf in Siegfried Slama

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

3. avgusta: 7.15 Verski govor — Glasba — 4. avgusta: 14.30 Tedenski pregled — Dela v kmetijstvu — 5. avgusta: 14.30 Pojejo razni zbori — 6. avgusta: Za ženo — 7. avgusta: 14.30 Pojejo mladinski zbori — 18.30 živahni napevi — 8. avgusta: 14.30 Komentariji — Zanimivosti — 9. avgusta: 8.45 Literarna oddaja — Šport — 10. avgusta: 7.15 Verski govor — Glasba.

PARIZ

Val 30.17 in 41.89 metrov

Oddaje vsak dan od 19. ure do 19.20

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1m oddaja za inozemstvo.

31. julija: 14.00 Zabavni orkester — 14.40 Slovenske narodne pesmi — 18.30 Južnoameriški in španski ritmi — 20.15 zbori in solisti pojo slovenske narodne pesmi. — 1. avgusta: 12.00 Lahka orkestr. glasba — 14.40 zabavni orkester — 18.30 Valčki Johanna Straussa — 19.00 Radijska univerza — 19.15 Slovenske narodne. — 2. avgusta: 12.00 Operne arije — 13.00 Igra orkester — 14.00 Hrvatska narodna glasba — 14.40 Koncertni valčki — 15.30 Zdravstveni nasveti — 18.30 Ritmi in pesmi — 21.45 Harmonika in bas.

„Hiša malega človeka“ dobavlja najugodnejše radio-aparate, elektro-material
RADIO SCHMIDT
Celovec - Klagenfurt, Bahnhofstr. 22

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri.
Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“.
(val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

RADIO TRST II

306,1 m ali 980 kc sek

Dnevne oddaje: 7.15—8.30 11.30—14.30, 17.30—24.00. Ob nedeljah: 8.00—24.00. Poročila dnevno:
3. avgusta: 11.30 Oddaja za najmlajše — 12.15 Od melodije do melodije — 13.00 Glasba po željah — 17.00 Malo za šalo — malo zares — 19.00 Iz filmskega sveta — 21.30 Izbrana lirika. — 4. avgusta: 18.15 Koncert sopranistke Downing 19.00 Mamica pripoveduje — 21.00 Književnost in umetnost — 21.45 Dvorakovi slovanski plesi. — 5. avgusta: 13.00 Glasba po željah — 19.00 Kraji in ljudje — 20.00 Slovenski zbori — 21.00 Dramatizirana povest. — 6. avgusta: 13.30 Kulturni obzornik — 19.00 Zdravniški vedež — 20.30 Sprehodi po morju — 21.00 Elgar: Koncert za violino — 22.00 Pestra opera glasba — 7. avgusta: 13.00 Domači motivi — 19.00 Slovensčina za Slovence — 21.00 Radijski oder — in večerne melodije. — 8. avgusta: 13.00 Glasba po željah — 20.00 Slovenske pesmi. — 9. avgusta: 13.00 Šramel kvintet in pevski duet — 13.30 Kulturni obzornik — 19.00 Pogovor z ženo — 20.00 Koncert zboru Valentin Vodnik.

NEW-YORK

(val 19, 25, 31, 49, 251 in 379 m)

Oddaje vsak dan ob 18.—18.15 in od 19.30 do 19.45 (samo val 379).

Cirkus Apollo v Beljaku

V ponedeljek, dne 4. avgusta, pride v Beljak cirkus „Apollo“ in bo imel svoje predstave na prostoru ob Ossiacher Zeile. Cirkus ostane v Beljaku šest dni in bo imel vsak dan dve predstavi (ob 3. uri popoldne in ob 8. uri zvečer).

Pri vsaki predstavi bo dvojni program, torej res nekaj posebnega. Saj bi bil že vsak program za sebe sklenjena celota. Poleg divjih zveri (levi, medvedi, tigri, sloni itd.) bo izvajalo program veliko število izvrstno dresiranih konjev od malih ponijev do najboljših ameriških dirkačev. Poleg tega pa bo veliko število akrobatov, klovnov in telovadcev iz dvanajstih narodov zabavalo in navduševalo obiskovalce.

Cirkus „Apollo“ ima s seboj cel zverinjak, kjer si bo mogoče ogledati divje zveri v naravi, kakor jih komaj poznamo v besedi in na slikah.

KARL PUTSCHER

konjski mesar
Celovec
Fischelndorferstr. 12
Telefon 15-22
Prevzemamo tudi za-
varovane konje. Če sila,
koljemo podnevi in
ponoči.

KÄRNTNER

AUTOSALON

lastnik Alex Polgar

HERRENGASSE 10

Celovec - Klagenfurt, Tel. 44-24

LOHNER-motorni kotači in avtomobili
tovarniško novi ali priložnostni nakupi
Prodaja - nakup - komisija

Prodajam nekaj izvodov knjig:

1. Nemško-slovenski slovar.
2. Slovensko-francoski slovar.
3. Zemljevid Slovenije
4. Zgodovina slovenskega slovstva (za višje razrede srednjih šol).

Naročila sprejemam tudi iz inozemstva.

Naročila pod značko „Janez“ je poslati na naslov „Našega tednika“.

VSI V CIRKUS APOLLO!

V BELJAKU na trgu pred Ossiacher Zeile prične cirkus Apollo s svojimi prireditvami v ponedeljek, dne 4. avgusta, ob 20. uri. Naslednje dni pa sta vsak dan dve predstavi, ob 15. in ob 20. uri (tel. št. cirkusa 60-00).

Vstopnice je mogoče dobiti v predprodaji v knjigarni Heuss, tel. 43-61, od 4. avgusta naprej pa tudi pri blagajni cirkusa, ki je odprta za prodajo vstopnic neprekinjeno od 9.—21. ure.

Avtobusni podjetniki in društva, pozor! Pri posebnih vožnjah za obisk Cirkusa z vsaj 20 osebami povrne cirkuska blagajna za vsako polno plačano vstopnico za numerirani prostor vozno do največ 4.— šil.

Vodna pantomima cirkusa Apollo je zaokrožen spored, ki ga nudi cirkus poleg rednega popolnega sporeda. Vse točke tega dvojnega sporeda so za Avstrijo nove. Ta spored združuje prvovrstne dresure divjih zveri, kakor levov in medvedov s sijajnimi vajami s konji. Akrobati in klovni, vaje v zraku in gimnastiki iz dvanajstih narodov tekmuje, kako bi boljše zabavali občinstvo. Balet in orkester cirkusa Apollo pa dajeta dostojen okvir temu mednarodnemu elitnemu cirkusu.

Za ta dvojni spored, ki traja skoraj tri ure, veljajo normalne, ne zvišane cene za vstopnice, to so ljudske cene od 6.— šil navzgor. Otroci plačajo pri popoldanskih predstavah do 12. leta od 3. mesta navzgor polovične cene. Tudi pri popoldanskih predstavah izvaja cirkus zajamčeno neskrajšan spored.

Ali mogoče veste, kaj je Zebroid? — Ne? — Zato si oglejte s svojci, zlasti pa z otroki živalski park cirkusa Apollo. To je potujoča menažerija izrednega obsega. Tam boste videli številne, drugače redke vrste živali iz vseh delov in podnebij sveta. Divje zveri predstavljajo skupina levov (z mladitci), nadalje tigri, leopardi, pume in smešna trojica poldorastih grizly-medvedov. Dvorni hlev — to je posebna odlika cirkusa Apollo — ima veliko število plemenitih pasem konj, med temi tigraste šarce, frizijske vrance, šetlandske ponije in norveške divje konje. Slon s Ceylona, eksotične domače živali in redke ptice, da, celo jezevec in želva iz popolnujeta ta svojevrstni zoološki kalejdoskop.

Velika atrakcija te Noetove barke na kolesih pa je nilski konj v svojem bazenskem vozu, Apollo-zoo je odprt od drugega dne gostovanja, torej od 5. avgusta dalje neprekinjeno od 9. do 19. ure. Ogled živali pa omogoča istočasno zanimiv vpogled za kulise tega orjaškega in modernega potujočega cirkusa.

Dobra knjiga

ŠE VEDNO NAJLEPŠE DARILO

Album Koroške	15 šilingov
Ograd (Janez Jalen)	10.—
Rotija (Mauser)	4.—
Sin mrtvega (Mauser)	4.—
Prekleta kri (Mauser)	4.—
Cmokec poskokec (Bazilij)	3.—
Cela kolekcija stane	30 šilingov

Za inozemstvo stane cela kolekcija 2.50 USA dolarjev

Naročite oglas za „Koroški sejem“

Dobro jutro — dober dan,
SCHLEPPE-pivo vsaki dan!

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Stadtheater

Začetek ob 15.30, 17.45, ob pone-
Od 1. avgusta: „Abenteuer des
Professor Stips“.

Prechtl

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30.
Od 1. avgusta: „Der blaue Engel“.

BELJAK-VILLACH

Bahnhoftlichtspiele

Predstave ob 12., 16. uri, ob 18.15
ter ob 20.30, ob nedeljah tudi ob
10. uri dopoldne.

Od 1. do 4. VIII.: „Verschwörung
im Nordexpress“.

Od 5. — 7. VIII.: „Die scharlach-
roten Reiter“.

Prodajam

motorno kolo znamke NSU
350 cb.

Cena po dogovoru. Interesenti dobe informacije pri upravi „Naš tednik“, Celovec-Viktringer Ring 26. — Na pismena vprašanja takojšen odgovor.

Kupujte

predvsem pri trdkah, ki oglašajo v našem listu

POCENI PRODAJA v trgovski hiši

Georg Umschaden

se nadaljuje! Varčno kupiti pomeni: kupiti v trgovski hiši

Georg Umschaden

Celovec - Klagenfurt
Fleischmarkt